

Debreceni SZC Irinyi János Technikum

Szakmai Program

2024/2025

2024. szeptember 1.

Tartalom

1. Bevezetés.....	4
2. Nevelési Program	5
2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	5
2.2. Alapelveink:.....	6
2.3. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink	7
2.4. Céljaink:.....	7
2.5. A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai	9
2.6. A felnőttek szakmai oktatása	10
2.7. A saját munkavállaló duális képzések	12
2.8. Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:.....	13
2.9. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
2.10. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	18
2.11. Szabadon választható foglalkozások:	23
2.12. Mindennapi testedzés megvalósítása:.....	23
2.13. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	26
2.14. A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása.....	29
2.15. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai ..	29
2.16. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	30
2.17. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás.....	42
2.18. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	43
2.19. . A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	43
2.20. A diákok és az oktatók együttműködésének formái:.....	44
2.21. A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:.....	44
3. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei	45
3.1. Az ágazati alapvizsga	46
3.2. Az érettségi vizsga.....	48
3.3. Előrehozott érettségi vizsga.....	49
3.4. A szakmai vizsga	50

3.5.	A szóbeli felvételi vizsga követelményei	51
4.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai	51
4.1.	Átvétel	51
5.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	52
6.	Oktatási program	53
6.1.	Közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási program	53
6.2.	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	54
6.3.	A vendégtéri szaktechnikus képzésben a kerettantervek tartalmát a helyi sajátosságoknak megfelelően átcsoportosítottuk az alábbi módon:	54
6.4.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	55
6.5.	Választható tantárgyak, foglalkozások	56
6.6.	A nem kötelező foglalkozások megnevezése és foglalkozásszáma	56
6.7.	Szabadon választható foglalkozások	57
6.8.	Választható érettségi vizsgatárgyak.....	59
6.9.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái	59
6.10.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	63
6.11.	Egyéb foglalkozás.....	64
6.12.	A szakirányú oktatás megszervezése.....	64
6.13.	Programtantervek.....	67
6.14.	Szakmai képzések programkövetelmények.....	67
6.15.	Vállalati kapcsolatok	67
6.16.	A duális képzőhelyek képzési programjai	71
6.17.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	74
6.18.	Rugalmas tanulási utak	79
6.19.	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag	83
6.20.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	84
7.	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	87
8.	Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....	89
8.1.	A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek	89
8.2.	A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	91
9.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése.....	93
10.	A Könyvtár programja.....	97

Bevezetés

Az iskola küldetésnyilatkozata

Küldetésünk a munkaerőpiacon előnnyel, jó lehetőségekkel induló szakemberek képzése a kor követelményei szerinti legmagasabb színvonalon. Ehhez változatos képzési formákat biztosítunk az oktatást segítő eszközök legteljesebb bevonásával. Minden lehetőséget biztosítunk oktatóinknak a szakmai fejlődésre, és elvárjuk a rendszeres önképzést a legújabb technológiák megismerésére, és az oktatásba történő beemelésére. Hazai és nemzetközi partnereinkkel együttműködve, képzési programokban való részvétellel a duális rendszer minden előnyét kihasználva igyekszünk a legmagasabb színvonalú képzést megvalósítani tanulóink érdekében. Kiemelt figyelmet fordítunk az inspiráló intézményi légkör és az „irinyisnek lenni jó” életérzés kialakítására.

Az iskola jövőképe

Elismert és keresett stratégiai partnerekként részt kívánunk venni a munkaerőpiac igényeinek kiszolgálásában. Motivált és felkészült diákokat képezve segítjük a nálunk oktatott ágazatok fejlődését.

Folyamatos piacelemzéssel nyomon fogjuk követni a gazdaság igényeit, és intézményi szinten alkalmazkodunk az új kihívásokhoz.

Az oktatási körülményeket diákok és oktatók számára egyaránt kellemessé, stresszmentessé, felszabadulttá és tartalmassá akarjuk tenni.

1. Nevelési Program

1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A szakképzési törvény 3. § (1) bekezdése a szakképzés ingyenességét írja elő, melyet alkalmazunk a következők szerint.

A szakképzés ingyenes

- a) az első kettő szakma megszerzését - ideértve az ahhoz kapcsolódó előkészítő évfolyamban, illetve a műhelyiskolában való részvételt is - az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül,
- b) a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga letételéig és,
- c) a technikumban tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony keretében az érettségi bizonyítvány megszerzését az általa, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben ingyenesen biztosítja. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részsakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.

Továbbá az állam, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben minden esetben ingyenes a szakképzésben tanulói jogviszony keretében való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy részére.

Szkt. 125. § (12) bekezdése értelmében az ingyenes részvétel szempontjából az Szkt. hatálybalépését követően megszerzett szakma és szakképesítés vehető figyelembe.

1.2. Alapelveink:

Személyiségközpontú fejlesztés: A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.

- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát az őket érő hatások útvesztőjében.
- **Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, gondviselőkkel a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján
- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben

feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

1.3. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

1.4. Céljaink:

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvésformákban.
- Célunk a régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott ~~szakképzési~~ ágazatok területén, technikumi és szakképző iskolai képzés keretében.
- Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzésstruktúrájába.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük

fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.
- Az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítéletmentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegennyelvi tudás.
- Korszerű IKT eszközök használata.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése.

1.5. A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai

- A technikumi, szakképző iskolai osztályaink nevelési-oktatási feladata az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és az érettségi végzettséghez kötött szakma szakmai vizsgájára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve érettségi végzettséggel kizárólag az érettségi végzettséghez kötött szakma szakmai vizsgájára felkészítés.
- A szakképző iskolai osztályaink nevelési-oktatási feladata az adott szakma megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és az alapfokú iskolai végzettséghez kötött szakma szakmai oktatását magában foglaló, illetve az alapfokú iskolai végzettséggel kizárólag az alapfokú iskolai végzettséghez kötött szakma szakmai vizsgájára felkészítő szakmai oktatás.
- Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel, hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A gyakorlati oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

Nappali képzésen tanulói jogviszonyt létesítünk diákjainkkal, mely felvétellel vagy átvétellel keletkezhet. Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.

1.6. A felnőttek szakmai oktatása

A felnőttek szakmai oktatása során felnőttképzési jogviszonyt létesítünk a tanulókkal, az alábbiak figyelembevételével:

- Felnőttképzési jogviszony nem tanköteles személlyel létesíthető.
- A felnőttképzési szerződést bármelyik fél azonnali hatállyal felmondhatja, ha a képzésben részt vevő személy az oktatásban, képzésben való részvételre egészségileg alkalmatlanná vált, fizetési hátralékát a felnőttképző felszólítása ellenére sem teljesíti vagy a kontaktórákról a képzési programban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.
- A képzésben részt vevő személyt fegyelmi felelősség nem terheli (megszüntetés egyoldalú jognyilatkozattal).

A felnőttképzési jogviszonyban lévőkre a Szkt. 53. § (2), (4) érvényesek.

A tanév és a tanítási év rendjére tekintet nélkül kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető szakmai oktatás, így iskolánkban is a tanév során bármikor a megfelelő jelentkező szám esetén beindulnak képzéseink.

A felnőttképzési jogviszony keretében az ágazati alapoktatás zárt rendszerű elektronikus távoktatásként is megszervezhető a meghatározott (a tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatás kötelező foglalkozásai számának legfeljebb 40%-áig csökkentett) kötelező foglalkozások számának legfeljebb 50%-áig. Iskolánk nem él ezzel a törvény adta lehetőséggel. Az ágazati alapoktatást is a szakirányú oktatáshoz hasonlóan szervezzük meg.

Az ágazati alapoktatást felnőttképzési jogviszonyban a KKK által meghatározott képzési idő százalékában szervezzük.

Kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásba szakképző iskolában az kapcsolódhat be aki felnőttképzési jogviszonyban: alapfokú végzettséggel rendelkezik. Utóbbival összefüggésben az Szkr. kimondja: a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban közismereti oktatás felnőttképzési jogviszony keretében nem szervezhető

A képzésben résztvevő személyre szakmai oktatásban alkalmazni kell az Fktv. 12/A- 13/A. §-át, az Szkt. 66. §-át, a 67. § (1) és (2) bek.-ét, 59. § (3) és a 60. § (1) közös értékelésre és minősítésre vonatkozó rendelkezését. A Felnőttképzési szerződés megkötése, a felnőttképzési jogviszony szünetelése, megszűnése eddig is alkalmazott előírásai (Fktv. 12/A-13/A. §, Fkr. 21. §).

A felnőttképzési jogviszony – eltérően a tanulói jogviszonytól – a szakmai oktatás időtartamának végéig áll fenn.

Szkt. 66. §: a képzésben résztvevő kártérítési felelőssége, 67. §: a szakképző intézmény kártérítési felelőssége (a tanulmányi és külföldi iskolai kirándulásokra nem vonatkozik),

59. § (3): diákigazolvány (levelező típusú), 60. § (1): szakirányú oktatással összefüggésben a képzésben résztvevő teljesítményét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti.

A felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatásban a tanévkezdés alatt a felnőttképzési jogviszony keletkezését, évfolyam alatt a tananyagegységek lezárásaként a szakmai programban előzetesen meghatározott időszakot, osztály alatt az adott szakmai oktatás, valamint a szakmai képzés egyedi azonosítására alkalmas megjelölését, osztályfőnök alatt a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés lebonyolításáért felelős oktatót, osztálynévsor alatt az adott szakmai oktatást, valamint a szakmai képzést egyidejűleg elvégző képzésben részt vevő személyeket, évfolyamtárs alatt ugyanazon szakmai oktatást, illetve szakmai képzést a tanulóval egy időben elvégző, más, képzésben részt vevő személyt kell érteni.

A felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatásban a bizonyítványt a tananyagegységek lezárásaként előzetesen meghatározott időszakonként kell kiállítani, a bizonyítványban – eltérően a tanulói jogviszonytól – nem kell feltüntetni a bizonyítványpótlap sorszámát, a tanévet és az elvégzett évfolyam sorszámát, a mulasztott (igazolatlanul mulasztott) foglalkozások számát.

A felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatásban az egyéni törzslapon nem kell feltüntetni: a naplósorszámot, a tanévet és az elvégzett évfolyamot, a közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatos adatokat, a mulasztott (igazolatlanul mulasztott) foglalkozások számát, a gyermekvédelmi intézkedéssel, hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításával kapcsolatos és jogviszonyából következő döntéseket, határozatokat, záradékokat.

A haladási és a mulasztási naplóban a mulasztásokat – azok igazolt és igazolatlan jellegére tekintet nélkül – kell feltüntetni, az értékelő naplórészben a tantárgyak helyett a tananyagegységeket kell feltüntetni és a mulasztási naplórész nem tartalmazza a közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatos adatokat.

Felnőttképzési jogviszony esetében a szakmai oktatás időtartama nem évfolyamokhoz kötött, megállapítása az Szkt. 53. § (4) bek. alapján történik.

1.7. A saját munkavállaló duális képzések

A saját munkavállaló duális képzése amely két formában történhet (kizárólag felnőttképzési jogviszonyban):

- külön szakképzési munkaszerződés megkötésével,
- meglévő munkaszerződés módosításával.

A saját munkavállalóval megkötött szakképzési munkaszerződés egy tekintet alá esik az Szkt. XII. fejezete szerinti szakirányú oktatás duális képzőhelyen történő megvalósításával a felnőttképzési jogviszonyra megállapított eltérésekkel, továbbá az oktatási időre, a munkaidőre, a pihenő- és munkaszüneti napokon végzett munkára, a munkaidőkeretre és a szabadság kiadására vonatkozó – Szkt. 78. §, 84. § (1)-(3) és a 84. § (5) bek. szerinti – rendelkezések nem alkalmazhatók.

A napi szakirányú oktatási időt (8 óra) meghaladó szakirányú oktatás is lehetséges. El lehet térni a 6-22 óra közötti szakirányú oktatásszervezéstől, a 16 órás folyamatos pihenőidőtől, a megszakítás nélküli szünet szabályaitól (78. § szerinti rendelkezések). A napi munkaidőbe nem szükséges beszámítani a munkaközi szünetet. Heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt is szervezhető szakirányú oktatás. El lehet térni a 4 hetes munkaidőkerettől. (84. § (1)-(3). bek. szerinti rendelkezések). A 84. § (5) bek. szerinti szabadságkiadás (tekintettel az őszi, téli, tavaszi és nyári szünetre, utóbbi esetén 20 egybefüggő munkanap) nem vonatkozik a felnőttképzési jogviszonyra, így a sajátos esetre sem. A megköthető szakképzési munkaszerződések számára vonatkozó korlátozást nem kell figyelembe venni.

A módosított munkaszerződések nem minősülnek szakképzési munkaszerződésnek, így az utánuk járó kedvezmények sem a foglalkoztató, sem a munkavállaló irányába nem érvényesíthetők. Az ilyen foglalkoztatóra az Szkt. 82. §-át, 109/A. §-át, valamint az Szkr. 181. §-át, a 196. § (2) bekezdését, a 223/B. §-t, a 242. § (1) bekezdés d) pontját, a 244. §-át, a 245. §-át, a 328. §-át, a 330. §-át, a 332/D. §-át nem kell alkalmazni.

Nem szükséges duális képzőhelyi nyilvántartás (Szkt. 82.§, 244. §, 245. § szerinti rendelkezések), adókedvezmény nem érvényesíthető (Szkt. 109/A. § szerinti rendelkezések), a szakirányú oktatástól való eltiltás nem releváns (Szkr. 181. § szerinti rendelkezés), a foglalkoztatónál elkövetett köteleességszegésért a fegyelmi eljárást nem a szakképző intézményben kell lefolytatni (Szkr. 196. § (2) bek. szerinti rendelkezése), a szakirányú oktatás

külföldi teljesíthetőségének nincs korlátja (Szkr. 223/B. § (2) bek. szerinti rendelkezés), a duális képzőhelyi oktatónak nem kell kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkeznie (Szkr. 242. § (1) bekezdés d) pontja szerinti rendelkezés), a foglalkoztató szakképzésialapfeladat-ellátásának hatósági ellenőrzése nem releváns (Szkr. 328. §, 330. § szerinti rendelkezések).

4. Az átmeneti rendelkezések (Szkt. 128/A. § (4) bek.) alapján duális képzőhelyi nyilvántartás nélkül a 2023. július 1. előtt megkötött szakképzési munkaszerződés 2023. december 31-én a törvény erejénél fogva megszűnik. Az Szkr. 248. § (2) szerint – 2023. július 1. napját megelőzően – módosított munkaszerződéseket a kamarai nyilvántartásba vételtől függetlenül szakképzési munkaszerződésnek, a foglalkoztatót duális képzőhelynek kell tekinteni 2023. december 31. napjáig.

Ez alapvetően két dolgot jelent:

- azon foglalkoztatók, akik eddig nem kerültek kamarai nyilvántartásba a módosítás hatálybalépésétől kezdődően jogosulttá válnak az Szja tv. 1. sz. melléklet 4.11. pont szerinti kedvezmény érvényesítésére.
- 2023. december 31. napja után a 2023. július 1. előtt módosított munkaszerződések sem minősülnek szakképzési munkaszerződésnek, így az utánuk járó kedvezmények sem a foglalkoztató, sem a munkavállaló irányába nem érvényesíthetők.

A saját munkavállaló duális képzése keretében a 2023. július 1. napját megelőzően módosított munkaszerződések tekintetében két határdátumot fontos figyelembe venni:

- az Szkt. 128/A. § (3) bek. alapján a szakirányú oktatás és a szakképzési munkaszerződés megállapított szabályait 2023. szeptember 1-jétől kell alkalmazni az akkor folyamatban lévő szakirányú oktatásra, tekintet nélkül a szakképzési munkaszerződés megkötésének időpontjára. Azaz a meghatározott módosítások miatt a munkaszerződéseket módosítani szükséges, figyelembe véve a hatályba lépett eltéréseket.
- Továbbá 2023. december 31. napja után a módosított munkaszerződések nem minősülnek szakképzési munkaszerződésnek, azaz eredeti formájában a munkaszerződés-módosítások hatályukat veszítik, ugyanakkor lehetőség nyílik külön szakképzési munkaszerződés megkötésére (amennyiben a kamarai nyilvántartásba vétel megtörtént).

1.8. Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a foglalkozásokon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizsgafelkészítők tartása. • Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában. • Szabályozott folyamat a továbbtanulás intézményi támogatására.
<ul style="list-style-type: none"> • Átjárhatóság biztosítása a technikai, szakképző iskolai osztályok között. • Az ágazati szakmai alapozás során segítjük a tanulók szakirány választását technikai, szakképző iskolai évfolyamokon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba.
<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervekbe, szakmai programokba.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan

<ul style="list-style-type: none"> • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképessegre, felelős munkavállalásra való nevelés. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<p>alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A helyi tartalmak beépítése a helyi tantervbe és a szakmai programba. • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviselői intézményekkel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskereső technikák, jogi, munkajogi ismeretek.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulás tanítása minden tantárgy képzési tervébe beépítve. • Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulásmódszertani alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolai projektnapok, duális napok szervezése. • A gyakorlati oktatás feladatainak projekteké szervezése. • Részvétel foglalkozáson kívüli projektekben.
<ul style="list-style-type: none"> • A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszereinek alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása. • Önálló szakmai portfóliók készítése.

<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségnevelési hetek szervezése. • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében. • Mozdulj Debrecen programhoz való csatlakozás
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. • Önismereti órák tartása, művészeti és kulturális csoportok működtetése, kiállítások rendezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A foglalkozás alatti anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése. • Iskolai projektnapok, duális napok témáinak kiválasztása.
<ul style="list-style-type: none"> • A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az iskolai közösségek oktatói támogatása, az osztályfőnöki, gyakorlatvezetői feladatok pontos meghatározása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a tutori szerep működtetése. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése az oktatók egymással való viszonyán, az oktató és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.

<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. • Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.
<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatás-nevelés módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. • Vita, mint módszer alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres értékelés. • A fejlesztő értékelés alkalmazása. • Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki foglalkozásokon.
<ul style="list-style-type: none"> • A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportos feladatok megoldása. • A szakmai képzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.
<ul style="list-style-type: none"> • A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. • Az önértékelés fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
<ul style="list-style-type: none"> • Kritikai szemlélet kialakítása. • Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. • A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

1.9. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére,

alkalmazására. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

1.10. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja; olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása
- Az iskolai büfében, egészséges ételek és italok forgalmazása, az egészségtelen ételek és italok mennyiségének tudatos szabályozása
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak, a mozgás beépítése a mindennapi életbe (tartásjavító torna, relaxáció és tánc)
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése
- A betegség fogalma

- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek, megelőzésük és veszélyeik (dohányzás, alkohol- drog- és energiatárfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget befolyásoló szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, az iskolapszichológus, az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, az iskolaorvos és a védőnő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában az őket érő környezeti hatásokkal. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stresszhatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Stresszkezelés
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.

- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Tudatosítsa a tanulóknál a lehetséges jövőképről való kreatív gondolkodást, az egészséges életmód, a fenntarthatóság és a környezetvédelem tükrében.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok;
- Foglalkozás alatti feladatok;
- Foglalkozáson kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Foglalkozás alatti feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező foglalkozás alatti keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, egészségtan óra stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémákat, prevenciót és a megoldások területét.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

1.11. Szabadon választható foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészségét,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

1.12. Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés foglalkozásokon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sportversenyek lebonyolítása,
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az igazgató vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,

- a testnevelők,
- a diákönkormányzatot segítő oktató,
- az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a felismerése,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben és az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszútávú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az oktatók és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) eseményt szervezünk a tanulók számára.
- az évente megrendezésre kerülő nyílt nap keretében, tanulóink elsősegélynyújtás bemutatót tartanak az érdeklődő készülő diákoknak és szüleiknek

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden oktatója, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. Az oktatók és a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

Foglalkozás alatti keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetőek. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Foglalkozáson kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témnapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló és a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak. Ezek a programok gyakran versenyztetéssel valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. Az iskola vezetése éves munkatervet, programtervet, az oktatók pedig foglalkozási tervet készítenek.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

1.13. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy oktatói segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei iskolánkban: foglalkozások (szaktárgyi foglalkozások, osztályfőnöki foglalkozások), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások (szakkörök, kirándulások, hittancsoportok, sportkörök), diák-önkormányzati munka.
- A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.
- A tanulói közösségek irányításánál oktatóink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan oktató közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja. A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és a gyakorlati oktató szoros együttműködését.

A foglalkozáson, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével.

- Különböző, változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Szabadidős tevékenységek.
- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

1.14.A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

1.15. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a foglalkozások, foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A pedagógia elvei és gyakorlata alapján az iskola célrendszerének megfelelően nevelési tanítványait.
- Összehangolja az osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát.

- Szorosan együttműködik a gyakorlati oktatásban részt vevő oktatókkal, a gyakorlati képzés szervezőjével.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal összhangban formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatosan személyes kapcsolatot tartani a tanulókkal (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken).
- Az osztályfőnök ismeri és az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanítók munkáját és látogatja foglalkozásaikat, aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó oktatókkal, szakoktatókkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott munkatárs, bűnmegelőzési tanácsadó stb.).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/digitális napló útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Saját hatáskörében - indokolt esetben - összesen évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, és ebben az esetben igazolja hiányzását.
- Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokról, feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a foglalkozáson kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.16.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű; a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő; a kiemelten tehetséges; a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Alapvető pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, amelynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Tevékenységeink:

- 1.) Ifjúságvédelmi felelős** a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.
 - A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős együttműködik az iskola minden érintett oktatójával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel. Segítséget nyújt a kortárs segítő hálózat kiépítéséhez és a segítők koordinálásához.

- 2.) Iskolai szociális segítő**
 - Az iskolai szociális segítő a gyermek/ek veszélyeztettségének megelőzése érdekében, a szociális segítő munka eszközeivel, támogatást nyújt az iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében.

- A gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt (pl. információnyújtás, segítségnyújtás, egyéni tanácsadás, közvetítés a szolgáltatásokhoz, részvétel a szülői értekezleteken, részvétel a védelemben vételi esetkonferencián, stb.)

3.) Iskolapszichológus

- a gyermekekkel és szülőkkel való közvetlen foglalkozás az iskolában az igazgatóval egyeztetett munkabeosztás szerint,
- az oktatóval a gyermekek ügyében folytatott konzultáció,
- a gyermekek ügyében a szülővel folytatott konzultáció
- szakmai konzultációk a kliensek érdekében intézményekkel és személyekkel,
- ismeretterjesztő, prevenciós jellegű előadás tartása.

4.) Fejlesztőpedagógus

- A fejlesztőpedagógus feladata, hogy a gyermekek átlag alatti képességeit fejlessze és felzárkóztassa azokat az átlagos szinthez. Fejlesztőpedagógián belül több csoportot is megállapíthatunk függően attól, hogy a gyermek életkora és fejlettsége jelenleg hol áll, melyik életszakaszban van. Ezek alapján megkülönböztetünk: gyógypedagógiai tanácsadás, oktatás és gondozás.

5.) Iskolai bűnmegelőzési tanácsadó

- részt vesz a baleset-megelőzési bizottságok által szervezett, az iskolát érintő kampányokban;
- megkeresés esetén segítséget nyújt a prevenciós célú kiadványok, közlemények terjesztésében, iskolai prevenciós előadásokat tart meghatározott tematika mentén
- felkérés esetén, lehetőség szerint részt vesz az iskola foglalkozáson kívüli szabadidős és egyéb programjaiban is;
- biztosítja az iskola igazgatója, a tanári testület és a szülői szervezet számára az elérhetőségeinek (telefonszám, szolgálatteljesítési hely) megismerhetőségét;
- a feladat eredményes végrehajtása érdekében felveszi a kapcsolatot a helyi polgárőr egyesülettel, szükség esetén pedig a segítségüket kéri.

Iskolánk az alábbi szolgálatokkal, hivatalokkal működik együtt:

- Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Gyermekjóléti Szolgálatok és Központok
- Gyámhivatalok és Gyámhatóságok

Feladatok:

- Az egyéni képességekhez igazodó foglalkozás alatti tanulás megszervezése.
- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült igazgatói határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba javaslása. Együttműködünk a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni (az iskola sajátosságai szerint)

- a belépő évfolyam év eleji tudásszint mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel az idegen nyelvre, a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,

- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, a pedagógiai szakszolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozás alatti tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító oktatók együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a Nemzeti köznevelési törvény és a szakképzésről szóló törvény alapján,
- iskolapszichológus segítő tevékenysége.
- Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős és az iskolai szociális segítő közreműködésével külső szakember segítségét is igényelheti (gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).
- Az osztályfőnök a btmn-es tanulókról az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus bevonásával egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, pedagógiai szakszolgálat

Egyéni fejlesztési terv a Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára

A BTMN fogalma - Nkt.: 4§ 3.:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése,

továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséget a megyei szakértői bizottság bírál el, a szülő (az oktatási intézmény vezetőjéhez intézet kérelmében vagy az oktatási intézmény kezdeményezhet (a szülő/törvényes képviselő beleegyezésével).

.Ki tarthat fejlesztő foglalkozást?

- Gyógypedagógus
- Fejlesztőpedagógus

Amit vezetni szükséges a fejlesztő foglalkozást tartó kollégának:

- Egyéni fejlesztési terv
- Foglalkozási napló (Egyéni fejlődési lap külíve és belíve, ezek összefűzve adják ki év végére a naplót.

A fejlesztés tervezésének időkeretei:

Az egyéni fejlesztési terv készítése folyamatmunka. Kiindulópontként három hónap időtartamra tervezése optimális. Vagyis nem lehet éves fejlesztési tervet kérni év elején a szakembertől.

Az egyéni fejlesztési terv kidolgozása során figyelembe kell venni

Szakvéleménysaját megfigyeléseket (tanórai munka, szabadidős tevékenység) a gyermekkel korábban foglalkozó szakemberek tapasztalatait a szülőkkel folytatott beszélgetés kapcsán kapott információkat

Mit kell fejleszteni? Ami a szakértői véleményben szerepel

A Szakértői vélemény tételesen felsorolja azokat a képességterületeket, amelyeket fejleszteni szükséges, ugyanakkor lehet fejleszteni az „erősséget” is.

A terv elkészítése előtt

- Fogalmazza meg a fejlesztés célját!
- Fogalmazza meg a kiválasztott fejlesztendő terület tartalmi elsajátításának célját!
- Fogalmazzon meg néhány – a témához kapcsolható – követelményt!

A fejlesztési terv lebontásának lépései

- Az információk elemzése, összegzése
- Legfőbb fejlesztési irány meghatározása (reális lehetőség)
- A program fő területeinek meghatározása
- Fő területen belül a feladattípusok, feladatsorok leírása (fokozatosság)

Kulcsszó a készségek fejlesztése

- Olvasási készség

- Szövegértési készség
- Helyesírási készség
- Írási készség
- Számolási készség

A szakértői bizottság a fejlesztendő képességterületeken, a fejlesztésre fordítható időkereten túl rendelkezik az adható mentességekről, kedvezményekről is, melyeket az egyéni fejlesztési tervben rögzíteni szükséges.

A szakértői bizottság a BTMN-es tanuló állapotát meghatározott időintervallumban felülvizsgálja, adott esetben, a feltételek hiánya, illetve a képességek megfelelő mértékű fejlődése esetén a tanulási nehézséget meg is szüntetheti.

Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembevételével, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

A szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

Nkt. 4. § (13)

„kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,”

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű tanuló

A Szkt. 7. § (5) alapján

„sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy: az a tanuló, illetve képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi - látási, hallási -, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd”

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

A Szkt. 7§ (1) alapján

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek”

A tanuló vizsgálatát végző szakértői bizottság szakvéleménye tartalmazza annak megállapítását, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló az e célra létrehozott, a fogyatékoság típusának megfelelő nevelési-oktatási intézményben, osztályban, csoportban, tagozaton vagy a többi gyermekkel/tanulóval közösen is részt vehet az iskolai nevelésben-oktatásban, kollégiumi nevelésben.

A Debreceni Szakképzési Centrum azok az SNI-s tanulókat oktatja együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják, ezáltal intézményünkben integrált oktatás folyik.

Korábban a ma már hatályon kívül helyezett 32/2012 EMMI rendelet tartalmazta az SNI irányelveket. A jelenleg érvényes irányelvek szövegét szakértői team véglegesítette. A frissített, véglegesített szöveg ezúttal nem jogszabályi megerősítést kapott, hanem az Oktatási Hivatal honlapján való megjelentetéssel vált érvényessé. Bár az irányelvek már nem jogszabályban szerepelnek ezek mégis olyan szakmai előírások, amelyeket az SNI gyermekeket, tanulókat ellátó oktatási intézmények kötelesek betartani, s ha ez nem valósulna meg, úgy a szülők első sorban az intézménnyel szemben jogorvoslattal élhetnek.

Összegezve a sajátos nevelési igényű tanulók a többiekkel együtt – integráltan – megvalósuló iskolai nevelésében a fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzuk meg. A sajátos nevelési igényű tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltaknak megfelelően biztosítjuk.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét. Ennek keretében megismerjük az integrált nevelés létező jó gyakorlatait, tapasztalatcsere, tudásháló (képzések, online platform stb.)

Ezeket túlmenően a DSZC a sajátos nevelési igényű tanuló igényeihez viszonyodva:

- a) Az iskola egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időt is meghatározhat a helyi tantervében.
- b) A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, oktatásában közreműködő intézményeinkben – függetlenül attól, hogy külön vagy a nem fogyatékos tanulókkal együtt történik a nevelés-oktatás – a minden iskola számára meghatározott foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tanórai foglalkozásokat, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető súlyos és tartós rendellenessége esetén pedig fejlesztő foglalkozásokat szervezni. A rehabilitációs célú órakeret – a fogyatékoság típusától függően – a kötelező foglalkozásokra fordítandó óraszám 15–50%-a, míg a fejlesztő foglalkozások időkerete a kötelező foglalkozásokra fordítandó óraszám 15%-

a. Az időkeretet az egyes évfolyamok, osztályok tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosíthatóak.

c) A sajátos nevelési igényű tanulót az igazgató – a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára – mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.

d) A sajátos nevelési igényű tanulót a vizsgán hosszabb felkészülési idő illeti meg, lehetővé kell tenni számára az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (írógép, számítógép stb.) használatát, szükség esetén pedig az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval, illetve a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását.

e) A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezett a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító egyéni előre haladású nevelési-oktatási forma.

f) A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.

g) Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

h) Az iskola tárgyi feltételeit illetően a fejlesztések megvalósításához intézményünk igyekszik a megfelelő tárgyi feltételeket is biztosítani.

A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában:

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. Mint sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató intézmény szakmai programunkban, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vesszük:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- A kollégiumi nevelés országos alapprogramját,
- A nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- A szülők elvárásait és az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

- Célunk, hogy az Irányelvben foglaltak szerint, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- A tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- A pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- A tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- A kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társaskapcsolatok kialakítása,
- A társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A sajátos nevelési igényű tanulók egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátása:

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket a szakmai programunk és helyi tantervünk kialakításakor figyelembe vesszük.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei:

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában részt vevő nevelési- oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét – az általános elveken túl – átfogó, hosszú távú rehabilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanulási-tanítási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.
- c) A sajátos nevelési igényű, ugyanakkor kiemelt tehetségű tanulók ellátása esetén a rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység mellett kell megjeleníteni a tehetséggondozás feladatainak is.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket megjelenítünk:

- Az intézmény szakmai programjában,
- A helyi tantervben,
- A tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanulási-tanítási programban (pl. tanmenet, óraterv),
- Az egyéni fejlesztési tervben.
- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:
- Speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek, differenciált, egyénre szabott tananyagok;
- Speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök;
- Az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok; fejlesztő helyiségek;
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;
- A tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

A fejlesztés alapelvei:

- Az Oktatási Hivatal témára vonatkozó irányelveit és alapprogramjait a BTMN és SNI fejlesztési tervek készítésénél maximálisan betartjuk. Ezen alapelvek az alábbi linken érhetők el:
https://www.oktatas.hu/koznevels/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok
- Differenciált képességfejlesztés egyéni fejlesztési terv alapján egyéni és csoportos formában történik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.
- Az egyéni fejlesztőmunka tervezése szakképzett gyógypedagógus, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. gyermekpszichiáter) bevonásával történik.
- A fejlesztés iskolánkban két szakképzett fejlesztő illetve gyógypedagógus segíti. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés)

tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökre. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően. Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

1.17. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magasfokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden oktató és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a foglalkozás alatti és foglalkozáson kívüli területekre egyaránt. A legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel. A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

- A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetségnyilvántartás,
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozás alatti tanulás megszervezése,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,

- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

1.18.A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

1.19.. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők az oktatói közösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált

pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

1.20.A diákok és az oktatók együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon, az iskola honlapján és egyéb közösségi oldalakon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
 - A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, az oktatókkal, az oktatói testülettel vagy az iskolaszékkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül vagy az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

1.21. A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén, vagy az iskolai szintű szülői értekezleten ad tájékoztatást. Az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein adnak felvilágosítást a diákokkal kapcsolatban. A szülők a gyermekük előre haladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak illetve az oktatók által megadott fogadóórákon kereshetik fel őket személyesen. A hozzáférést a digitális naplóhoz a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

Együttműködési formák:

- Családlátogatás (önállóan illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Nyílt tanítási nap a nyolcadikosok és szülei számára
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézmény kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

- Gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság, Gyámhivatal
- Szakszolgálatok
- Iskola-egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civilszervezetek

2. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Az osztályozó vizsgát, a különbözeti vizsgát, valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsgát (a továbbiakban együtt: tanulmányok alatti vizsga) a szakképző intézmény 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 180.§-190.§ alapján szervezi meg.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – a (3) bekezdés *b)* pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

A **vizsgáló pótlóvizsgát** tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgálónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgáló szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgáló a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgáló kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgáló, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

2.1. Az ágazati alapvizsga

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 91. § alapján szervezzük.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki

- a) részs szakmát szerzett, ha az adott részs szakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy
- b) korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.

Az ágazati alapvizsga záradékolása

Szkt. 91. (4) Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

2. melléklet a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelethez (Záradékok) alapvizsgára vonatkozó záradékot nem tartalmaz, az Szkr. 32. § (2) bekezdése alapján a szakképző intézmény záradékokat alakíthat ki.

A záradékolás a szakképző intézményi bizonyítványnyomtatványok elkészültéig azon évfolyamokon esedékes, amelyeknél a tanulmányi idő „rövidítésre” került, azaz évfolyamot most fejezik be (felnőttek szakmai oktatása).

Javasolt év végi záradékformulák (amennyiben a bizonyítvány teljesítésre vonatkozó információhelyet nem tartalmaz):

„Az ágazati alapvizsgánágazat vizsgakövetelményeinek megfelelt. Az ágazati alapvizsga minősítése: ... százalék, osztályzat (betűvel és számmal). ... évfolyamba léphet.”

„Az ágazati alapvizsgán elégtelen teljesítményt nyújtott. Javítóvizsgát tehet.”

„Az ágazati alapvizsgán elkövetett szabálytalanság miatt a vizsgabizottság a vizsgától eltiltotta. Javítóvizsgát tehet.”

„Az ágazati alapvizsgán igazolható ok nélkül nem jelent meg vagy azt megszakította. Javítóvizsgát tehet.”

„Az ágazati alapvizsgán igazolható okból nem jelent meg vagy azt nem tudta befejezni. Pótlóvizsgát tehet.”

„Az ágazati alapvizsga követelményeit nem teljesítette. Évfolyamot ismételni köteles.”

[Kizárólag felnőttek szakmai oktatásában az ágazati alapvizsga javítóvizsgáját követően az Szkr.256 (2) bekezdése alapján:] „Az ágazati alapvizsga követelményeit nem teljesítette. A képzésben résztvevő személy nem minősíthető, tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytathatja.”

„Korábbi tanulmányai / előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával az ágazati alapvizsga letétele alól mentesült.”

Igazolás kiadása az ágazati alapvizsgáról

Külön igazolás kiadására vonatkozó törvényi kötelezettsége nincs a szakképző intézmények, ugyanakkor előfordulhat, hogy a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő évfolyamokon az évfolyam befejezését megelőzően a tanuló/képzésben résztvevő személy jogviszonya megszűnik és a későbbiekben igazolná az alapvizsga letételét.

Az igazolás tartalma:

- a) az igazolás sorszáma,
- b) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy neve, oktatási azonosító száma, születési helyét és ideje, anyja születéskori neve,
- c) a vizsgaszervező adatai,
- d) az ágazati alapvizsga megnevezése, helye, ideje és minősítése (százalékos eredmény, osztályzat),
- e) az igazgató aláírása.

3.2. Az érettségi vizsga

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 92. § alapján szervezzük.

Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására a 257/ § – ban meghatározott eltérésekkel – az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: érettségi vizsgaszabályzatot) alkalmazzuk. A technikumban a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák

megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve annak a sajátos nevelési igényű tanulónak, akit a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmai vizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg.

Technikumban az 50 óra közösségi szolgálat elvégzését a 13. évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakáig szükséges igazolni (azaz az előrehozott érettségi vizsgának még nem feltétele). A közösségi szolgálat teljesítése alól mentesülnek:

- a képzésben részt vevő személyek,
- az Nkt. szerinti szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgatói határozatban mentesített SNI tanulók,
- a fogvatartottak.

3.3 Előrehozott érettségi vizsga

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 258.§-a alapján szervezzük.

a) bármely kötelező (2011. évi CXC. törvény a köznevelésről 6.§) érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgykivételével – legkorábban a 12. évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakában,

b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a 11. évfolyam október-novemberi vizsgaidőszakában

abban az esetben tehető előrehozott érettségi vizsga, ha a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeket a vizsgázó teljesítette.

A fentiek szerint tehát:

a) A technikumi képzésben magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem tantárgyakból előrehozott érettségi vizsgára a tanulók legkorábban a 12. évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakban jelentkezhetnek.

b) A szakképzési jogszabályok szerint más érettségi vizsgatárgyakból (beleértve az idegen nyelveket is) a tanuló a technikumban először a 11. évfolyam október-novemberi vizsgaidőszakában jelentkezhet előrehozott vizsgára.

c) Technikumi képzésben a szakképző intézménynek szakmai programjában határozza meg, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga. Ha a tanuló teljesíti az adott vizsgatárgyra meghatározott követelményeket, és megszerzi a számára előírt osztályzatokat, akkor tehet az adott vizsgatárgyól előrehozott vizsgát.

d) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette.

A továbbshaladás során e tekintetben a szakmai programban foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

Egyéb, mindenkire vonatkozó információk az előrehozott érettségi vizsgákról:

a) Az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezésnek és a vizsga megkezdésének nem feltétele a közösségi szolgálat teljesítése.

b) A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a középiskolás diák először egy középszintű vizsgaeredményt szerezzen. Ha a vizsgázó sikeres (legalább elégséges) középszintű vizsgaeredményt szerez, lehetősége van arra, hogy egy későbbi vizsgaidőszakban egy szintemelő vizsgával az adott vizsgatárgyból emelt szintű vizsgaeredményt is szerezzen. Ha a tanuló az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt sikeres (legalább elégséges) középszintű vizsgát tett valamely vizsgatárgyból, úgy nincs arra lehetősége, hogy a sikeres vizsgát az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt középszinten megismételje. Ismétlő érettségi vizsgát középszinten az érettségi bizonyítvány megszerzése után tehet majd.

2.4. A szakmai vizsga

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 93. § alapján szervezi az akkreditált vizsgaközpont.

A szakmai vizsgát a Kormány rendeletében meghatározott rend szerint kell lebonyolítani

A szakmai vizsgák mindig a hatályos jogszabályoknak megfelelően kerülnek megszervezésre.

Elsősorban a tanév végén, a tavaszi (május-júniusi) vizsgaidőszakban vannak vizsgák, de a

felnőttek szakmai oktatásában a keresztféléves képzések esetén a téli (február-márciusi) vizsgaidőszakban is. Javító vizsgákat, amennyiben szükséges, az őszi (október-novemberi) vizsgaidőszakban szervezünk.

A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítésnél a Szkr. 46/A. §. alkalmazzuk.

A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakképző intézmény a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez.

2.5. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A technikumi és a szakképző osztályainkba nem tartunk szóbeli felvételit.

3. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A szakképző intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26–44. §-át kell alkalmazni.

A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát. A jelentkező a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt.

A részsakma megszerzését követően a tanuló, illetve képzésben részt vevő személy,-a részsakmát magába foglaló szakmára vonatkozó- tanulmányait a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül a szakirányú oktatásban folytathatja.

3.1. Átvétel

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját, ágazatát, a tanult szakmáját.

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözőzeti vizsgálóhoz, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,

továbbá:

- különbözőzeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamisméltléssel.

A Szkt. 21. § (1) b) értelmében szakképző iskolának kizárólag szakmai vizsgára felkészítő, a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésbe bekapcsolódhat

a) technikum esetén az, aki érettségi végzettséggel rendelkezik,

b) szakképző iskola esetén az, aki a közismereti kerettantervnek a középiskola kilencedik és tizedik évfolyamára vonatkozóan előírt követelményeit teljesítette.

Az Szkt. 53. § (4a) bekezdése határozza meg a tudásbeszámítási rendelkezéseket (korábbi tanulmányok, megszerzett ismeretek, gyakorlat), az iskola igazgatója ennek alapján hoz határozatot.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát az adott szakmai oktatásra, illetve szakmai képzésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

Felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére, a kötelező foglalkozások száma legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás kötelező foglalkozásai számának negyven százalékáig csökkenthető.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát, törvényi szabályozását
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és-jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a foglalkozás alatti és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk az oktatók részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Elsősegélynyújtás gyakorlat: újraélesztés, defibrillátor használata újraélesztés során, sebzések, sebellátás, traumás sérülések ellátása, mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szén-monoxid mérgezés
- Biológia: allergiás reakciók, légúti akadály, artériás, vénás és hajszáleres vérzés, komplex újraélesztés, eszméletvesztések, tudatmódosító szerek hatásai
- Fizika: égési sérülések, forrázás, áramütés
- Testnevelés: magasból esés, sportsérülések és balesetek

5. Oktatási program

6.1. Közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási program

A szakmai oktatást – kizárólag – a képzési és kimeneti követelményekre (KKK) tekintettel kell megszervezni.

Az ágaztai alapoktatásra vonatkozó foglalkozáshálóok ágazatonként és szakmánként a mellékletben található.

Az ágazati alapoktatás tanulói jogviszonyban a technikum 9-10. évfolyamán és a szakképző iskola 9. évfolyamán, a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban a szakmai oktatás első félévében történik.

5.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Közismereti tantárgyakból a helyi tantervek tananyagai és követelményei a Nemzeti alaptantervben (Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelnek, teljes egészében megegyeznek a minisztérium által kiadott 2020-as kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánk a közismereti tantárgyak esetén a miniszter által kiadott gimnáziumi kerettantervet (Kerettanterv a gimnáziumok 9-12 évfolyamára) használja a technikumi osztályokban.

Tantárgyanként az alábbi linken találhatóak meg a tantárgyi tartalmak:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

A szakképző osztályokban a 2020-as NAT-hoz illeszkedő szakképző iskolai közismereti kerettantervet alkalmazzuk (Kerettantervek a szakképzés területére):

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes

5.3. A vendégtéri szaktechnikus képzésben a kerettantervek tartalmát a helyi sajátosságoknak megfelelően átcsoportosítottuk az alábbi módon:

A nyelvi előkészítő évfolyamban történelem és magyar nyelv, valamint matematika tantárgyak esetében a kerettanterv által meghatározott 9. évfolyam tananyagát a diákok két tanév alatt sajátítják el (a nyelvi előkészítőn és a 9. évfolyamon).

Digitális kultúra tantárgyból a kerettantervben meghatározott 9-10. évfolyam tananyagát a diákok a nyelvi előkészítő és a 9. évfolyamon, a 11. évfolyam tananyagát a 10. évfolyamon tanulják.

A szakképző iskolai évfolyamokon célunk, hogy a tanuló az idegennyelv-tanulás során olyan kompetenciák birtokába jusson, melyek képessé teszik őt az idegen nyelvi kommunikációra, valamint arra, hogy megfelelő motiváció esetén a kötelező nyelvtanulás időszakát követően önállóan is tovább tudja ápolni és fejleszteni idegennyelv-tudását.

A fizika tantárgy kerettantervi követelményeit a logisztikai technikus osztályokban a 9-10.évfolyamra osztottuk be.

A testnevelés tantárgynál a szakképző osztályokban 11. évfolyamon heti három órát heti egy órára csökkentettük.

Biológia tantárgyból a kerettantervben meghatározott tananyagot a kisgyermekgondozó, -nevelő és a sport ágazati osztályokban a 9-10-11. évfolyamon sajátítják el a tanulók.

5.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési foglalkozásokról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra.

A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok

betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.

- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza. A testnevelés foglalkozás során, illetve mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői oktatói felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását. A technikumi osztályokban és a szakképző iskolai osztályainkban minden elméleti oktatási napon 1-1 testnevelés órát biztosítunk.

A versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a fél tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel a heti 3 foglalkozás feletti testnevelés foglalkozás váltható ki. A sport ágazati képzésben résztvevő diákjaink esetében a sportági igazolások leadása után a törvényi lehetőséget kihasználásával heti 3 testnevelés órán vesznek részt.

5.5. Választható tantárgyak, foglalkozások

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat az oktatók közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

A technikumi és szakképző iskolai helyi tantervekben a szabadon tervezhető órakeret felhasználását a foglalkozásháló tartalmazza.

A szabadon tervezhető többletfoglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervénel lehet megtalálni.

5.6. A nem kötelező foglalkozások megnevezése és foglalkozásszáma

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit az igazgató által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák.

A választható tárgyak esetén (emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező foglalkozás lenne.

5.7. Szabadon választható foglalkozások

Céljaink: Az általános műveltséghez feltétlenül szükséges ismeretanyagon túlmenően további korszerű ismereteket nyújtani az egyes tantárgyak iránt aktívan érdeklődő tanulók számára. Az egyéni képességek kibontakoztatása, amely jelentős mértékben növeli a továbbtanulási esélyt.

Feladatunk, hogy évente elkészítsük a foglalkozások kínálatát, felmérjük az igényeket az iskola teljes tanulóiifjúsága körében. A foglalkozásokat a nem kötelező foglalkozások időkeretének terhére szervezzük, ezért a foglalkozások látogatása nappali tagozaton díjmentes. A foglalkozások megszervezésénél a tanulók és szülők érdeklődését, igényeit, szükségleteit, továbbá az intézmény személyi és tárgyi feltételeit, az oktatók igényeit vesszük figyelembe. A szabadon választható foglalkozásokra való jelentkezés önkéntes. A jelentkezés tanév elején történik, és egy tanévre szól. A beérkezett jelentkezések alapján szervezzük meg és működtetjük az alábbi foglalkozásokat. A jelentkezési lap kitöltésekor lehetőséget teremtünk a tanulóknak a foglalkozást vezető oktatók megnevezésére. Ha több osztály tanulóiból tevődik össze a foglalkozási csoport a legtöbb jelölést kapott oktatóra bízunk a csoport vezetését.

Vizsgára felkészítő

Az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára való sikeres felkészülést szolgálja. A vizsgákra felkészítő foglalkozás nem a foglalkozás folytatását jelenti, hanem az ismeretek tételszerű rendszerezését, az érettségi, és szakmai vizsgatémakörök logikai felépítésének gyakorlását, a tanulók szóbeli kifejező és írásbeli feladatmegoldó készségének fejlesztését.

A felkészítés a tantárgy jellegétől függően heti 1-2 órás lehet.

Versenyeekre felkészítő foglalkozások

A kiemelkedően tehetséges tanulók számára az országos tanulmányi és szakmai versenyekre való eredményes felkészülést kiscsoportban, heti 1 órás felkészítő foglalkozásokkal segítjük.

A versenyfelkészítőket az iskolai versenynaptárral összhangban szervezzük, amelyet a felelős igazgatóhelyettes készít el a munkaközösségek javaslatai alapján a mindenkori aktuális versenykiírás alapján. (Édes anyanyelvünk, Szép magyar beszéd, Implom József helyesírási verseny, OSZKTV stb.)

Nyelvvizsgára felkészítő foglalkozás

Célunk, hogy minél több tanulónk jusson el középiskolai tanulmányai alatt a középfokú „B2” típusú nyelvvizsga szintjére, és tegyen középfokú nyelvvizsgát vagy emelt szintű nyelvi érettségi vizsgát. Az idegen nyelvek (elsősorban angol, német) ismerete, tudása az elkövetkezendő időszak alapvető követelménye lesz.

Nyelvvizsgára felkészítő foglalkozás heti 2 óra csoportonként.

Felzárkóztató foglalkozás

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program célkitűzéseinek megfelelően heti 1 foglalkozásként kerülnek megszervezésre.

A 9. osztályban elvégzett bemeneti szintfelmérők eredménye alapján az iskola kialakítja a szükséges foglalkozások kereteit, az oktató elkészíti a felkészítő foglalkozásokra javasolt tanulók névsorát. A szintfelmérők eredményéről és az iskola javaslatáról a szülőket tájékoztatjuk. A foglalkozások az 1. órában vannak megszervezve.

A felsőbb évfolyamokon igény szerint szervezünk tanulócsoportot a lemaradóknak és a tanulási nehézségekkel küzdő diákoknak.

Szakkör, érdeklődési kör

A tanulók mindenkori érdeklődésének megfelelően – irodalmi színpad, honismereti kör, énekkar, iskolarádió-, iskolaújság szerkesztése, internet, hadtörténet, IT munkára felkészítő stb. – foglalkozáson kívüli ismeretbővítésre csoportonként heti két-két órában biztosítunk lehetőséget. A hiányzásokat az oktató az osztálynaplóban köteles vezetni.

Egyéni fejlesztő foglalkozások:

- Kompetenciafejlesztő foglalkozások: egyéni fejlesztési tervek alapján az országos mérések eredményeinek javítására, ill. a kijelölt szintet el nem érő tanulók fejlesztése matematika és a szövegértési kompetencia terén.

- Differenciált képességfejlesztés: a szakértői vélemények alapján egyéni fejlesztési tervek szerint SNI tanulók részére

5.8. Választható érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül iskolánk az egyes technikai osztályok óraterveiben meghatározott tantárgyakból vállalja a tanulók felkészítését emelt vagy középszintű érettségi vizsgára.

Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést. Az idegen nyelv vizsgatárgyak egy vizsgatárgynak minősülnek.

Az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez a vizsgázónak – négy kötelező vizsgatárgyból kell érettségi vizsgát és egy szakmából kell szakmai vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

- kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv

A tanuló a négy érettségi tárgyon túl jelentkezhet választható vizsgatárgyból érettségi vizsgára. Olyan tantárgyból, amelyet legalább 2 tanévben legalább heti 2 foglalkozásban tanult.

5.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás
- témazáró dolgozat
- röpdolgozat
- szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

Értékelés

A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete, ezen belül is kötelezően az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendeletben szabályozott kerettantervi anyag és a 14/2013. (IV. 5.) NGM-rendelet a szakképzési kerettantervekről rendelet alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató tanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden oktató és szakoktató a tanév első óráján, foglalkozásán a tanuló füzetében rögzíti a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A szakmai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

Az értékelés formái

- A szóbeli értékelés:
- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanácsfoglalkozáson és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- az oktatói testület illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretes, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, foglalkozás alatti munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak oktatói a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat.

Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása.

Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés értékelése

Ha a tanuló egy tantárgyból alapórára és emelt szintű érettségi felkészítésre is jár, akkor a két képzés során szerzett érdemjegyei alapján félévkor és év végén egy osztályzatot kell kialakítani. Ha a tanuló egy tantárgyból alapórára és középszintű érettségi felkészítésre is jár, akkor a két képzés során szerzett érdemjegyei alapján félévkor és év végén egy osztályzatot kell kialakítani.

Érdemjegyek elvárható száma

A tanuló teljesítményét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. **A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez a heti foglalkozásszám + 1 érdemjegyjegy a félévente minimálisan megszerzendő érdemjegyek száma.**

Az értékelések során törekedni kell a félévente minimum egy projekt munkára adott érdemjegyre.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatot is kapnak.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra az oktató tesz javaslatot, ezeket az oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

- Az érdemjegyeket lehetőleg minden foglalkozáson, de legkésőbb egy héten belül be kell jegyezni az elektronikus naplóba.
- Az osztályzatot - rövid indoklással - a felelővel közölni kell. Az osztályozás az oktató kizárólagos joga, ezért felelősséggel tartozik.

5.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított tantárgyakat az egyes ágazatok foglalkozáshálói tartalmazzák.

Csoportbontásban szervezzük az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Az emelt és középszintű érettségire való felkészítést a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15.§ szerint szervezzük meg. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 12 fő). Az emelt szintű érettségire való felkészítést intézmények közötti egyeztetés alapján több középiskolával közösen látjuk el, biztosítjuk a jogszabályban előírt órakeretet.

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXC. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

Csoportbontások szervezési elvei:

Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:

- lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően nívó-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
- másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.

Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10 %-kal térhet el egymástól.

Tanév közben az érintett oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Tervezett csoportbontások

Minden évfolyam esetén idegen nyelvből és a technikum 9. évfolyamon matematikából illetve digitális kultúrából.

A szakmai gyakorlatokon.

5.11.Egyéb foglalkozás

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

Az egyéb foglalkozások minimális csoportlétszáma 10 fő.

16. A szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

A szakirányú oktatás az intézményben akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban nem biztosítható.

A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

A szakirányú oktatás külföldön is teljesíthető. Időtartama nem haladhatja meg a szakirányú oktatás időtartamának felét.

Kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásba szakképző iskolában az kapcsolódhat be, aki tanulói jogviszonyban, a közismereti kerettantervnek a középiskola kilencedik és tizedik évfolyamára vonatkozóan előírt követelményeit teljesítette vagy középfokú végzettséggel rendelkezik.

5.12.A szakirányú oktatás megszervezése

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban:

- a) a szakképző intézményben vagy
- b) szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen vehet részt.

Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy – a szakképző intézmény kivételével – más olyan gazdálkodó szervezet (ideértve a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti mezőgazdasági őstermelőt is) vehető nyilvántartásba, amelynél a szakirányú oktatás megszervezésének és folytatásának feltételei biztosítottak, és az adott gazdálkodó szervezetnek az adott szakma ágazatához kapcsolódó tevékenységet kell folytatnia. Azaz a nyilvántartásba vétel nem történik meg, ha az adott gazdálkodó nem tudja hitelt érdemlően tanúsítani, hogy a szakirányú oktatás feltételeit folyamatosan biztosítani tudja, vagy tevékenysége – a feltételek megléte ellenére – nem kapcsolódik az adott szakma ágazatához.

A szakképzési munkaszerződésre az Mt. fiatal és a 16 évesnél fiatalabb munkavállalókra vonatkozó 114. § (2) és (3) bekezdése (a 16 évesnél fiatalabb munkavállaló napi munkaideje lefeljebb 6 óra lehet) és a 119. § (1) bekezdése (a fiatal munkavállalónak évenként öt munkanap pótszabadság jár) nem vonatkozik.

A tanuló, illetve képzésben részt vevő személy napi munkaideje 8 óra, illetve fiatalkorú munkavállaló esetében 7 óra de a napi munkaidőbe a munkaközi szünet időtartamát is be kell számítani: 4,5 órát meghaladóan legalább 30 perc, 6 órát meghaladóan legalább 45 perc.

Az őszi, téli és a tavaszi szünet ideje alatt az intézményben az igazolatlan mulasztás pótlása céljából sem szervezhető szakirányú oktatás.

A duális képzőhely a rendeltetése folytán e napon is működő szakirányú oktatási helyen a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt is szakirányú oktatásra igénybe veheti a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt. Az igénybe vett idő helyett – lehetőleg a következő szakirányú oktatási napon – ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani.

A duális képzőhely legfeljebb négyhetes munkaidőkeretet határozhat meg.

A szabadság mértékének meghatározása nem életkorhoz, hanem jogviszonyhoz kapcsolódik: tanulói jogviszonyban évi 45 nap, felnőttképzési jogviszonyban évi 30 nap. Kizárólag a tanuló szabadságának kiadásánál kell figyelemmel lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére.

A nyári szünetben legalább 20 munkanap szabadságot szintén a tanulók esetén – véleményük kikérését követően – kell egybefüggően kiadni. A felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben résztvevő személyekre a fenti rendelkezések nem vonatkoznak.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól:

- szakképző intézményi oktatási napokon,
- tanulmányi versenyre történő iskolai felkészítés és a verseny alkalmával

- szakképző intézményi rendezvényének napján (amelyen minden tanuló, képzésben résztvevő részvétele kötelező)
- a vizsga napján és az azt megelőző 3 munkanapon
- érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapon.

Rövidciklusú szakképzési munkaszerződés a korábbi, éves szinten egyszeri, 4–12 egybefüggő időszak helyett évente legfeljebb két alkalommal köthető 2–12 hét, de éves szinten legfeljebb 12 hét időtartamra.

Amennyiben az egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a foglalkozások 20%-át, a tanuló – kizárólag tanulói jogviszonyban- az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet. Az egybefüggő szakmai gyakorlatról történő mulasztások – az igazolt vagy igazolatlan jellegére tekintet nélkül – pótolhatók.

A szakképzési munkaszerződés alapján kifizetett munkabér és egy juttatások a képzésben részt vevő személyt – a felek eltérő megállapodása hiányában – a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan illetik meg.

A szakképzési munkaszerződés a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján szűnik meg. Szakmai vizsga esetén tanulói jogviszonyban annak a tanítási évnél a utolsó tanítási napján szűnik meg, amelyben a tanuló a szakirányú oktatást közvetlenül követő első szakmai vizsgáját megkezdi. A képzésben résztvevő személyekre vonatkozó szabályozást a szakmai vizsgával összefüggésben nem tartalmaz a rendelkezés, így esetükben a szakképzési munkaszerződés a felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján szűnik meg.

Az Szkt. módosítása törvényi szintre emeli (Szkt. 90/B. §) a szakirányú oktatás teljesítése többes jogviszonyban szabályozását.

Ha a szakképzési munkaszerződés megkötésére más foglalkoztatóval fennálló, foglalkoztatásra irányuló jogviszony mellett kerül sor, a képzésben részt vevő személy tekintetében a 77. § (2) bekezdése, a 83. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a 84. § (1)–(3) bekezdése nem alkalmazható, a 85. § (1) és (2) bekezdését pedig – a felek eltérő megállapodása hiányában – a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan kell alkalmazni. Azaz az őszi, téli, tavaszi szünet alatt is szervezhető szakirányú oktatás (77. § (2) bek.). Rövid ciklusú szakképzési munkaszerződés nem köthető (83. § (2) b) pont). A napi munkaidőbe nem szükséges beszámítani a munkaközi szünetet. Heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon,

valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt is szervezhető szakirányú oktatás. E lehet térni a 4 hetes munkaidőkerettől (84. § (1)-(3). bek. szerinti rendelkezések). A munkabért és az egyéb juttatásokat – a felek eltérő megállapodása hiányában – a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan kell alkalmazni (85. § (1) és (2) bek. szerinti rendelkezések).

A fentieket a 2023. szeptember 1. napjával a már megkötött szakképzési munkaszerződésekre is alkalmazni szükséges.

A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakképző intézmény a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez.

5.13. Programtantervek

A programtantervek (PTT) kivezetésre kerülnek, a szakmai oktatást – kizárólag – a képzési és kimeneti követelményekre (KKK) tekintettel kell megszervezni.

Mivel a szakmai oktatás kötelező foglalkozásai összesített óraszámát eddig a PTT-k tartalmazták, a 2023. július 1. előtt hatályos PTT-ben meghatározott mértékét a KKK módosításáig, de legkésőbb 2024. január 31-éig kötelezően alkalmazni kell.

A szakirányú oktatásra vonatkozó foglalkozáshálókat ágazatonként és szakmánként a mellékletben található.

5.14. Szakmai képzések programkövetelmények

A szakmai képzés képzési programját a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző a programkövetelményhez igazodóan dolgozza ki, és honlapján közzéteszi. Tartalmazza a kimeneti követelményeket és a szakmai képzés a Fktv. szerinti program alapján folyik.

5.15. Vállalati kapcsolatok

A képzési területek közül a 2024/2025-ös tanévben a Közlekedés és szállítmányozás ágazatban Logisztikus technikus képzésben, Turizmus, vendéglátás ágazatban Vendégtéri szaktechnikus

képzésben, Sport ágazatban Fitness wellness instruktorképzésben, Szociális ágazatban kisgyermekgondozó-nevelő képzésben illetve az Élelmiszeripar ágazatokban Pék, Pék-cukrász valamint Hentes és húskészítmény-készítő képzésben valósul meg a tanulók szakképzési munkaszerződéssel történő kihelyezése. Vendégtéri szaktechnikus tanulóink a 12. évfolyamon valamint a 13.-os évfolyamon egyaránt kihelyezésre kerülnek. A korábbi duális gyakorlóléhelyek valamint az egybefüggő szakmai gyakorlatok letöltésére alkalmas gyakorlóléhelyek közül kerültek ki zömében az új rendszerű duális képzőhelyek. A „Mesterlevél” Ágazati Képző Központ (ÁKK) öt ágazatban bonyolítja le a tanulók kihelyezését:

- Közlekedés és szállítmányozás
- Turizmus-vendéglátás
- Sport
- Szociális
- Élelmiszeripar

Az ÁKK a korábbi vállalati partnereink számára nyújt adminisztratív és pénzügyi segítséget, megkönnyítve ezzel a tanulóink duális képzésbe történő kihelyezését. A szakirányú oktatás mellett a szakmai elméleti oktatást is megvalósítja intézményünk és a vállalati partnerek oktatóinak bevonásával.

Közlekedés és szállítmányozás ágazat

- „Mesterlevél” Ágazati Képző Központ- Tanműhely

A 2024/2025-ös tanévben is biztosított elméleti és gyakorlati oktatás tanműhelyi körülmények között. A gyakorlati oktatás tanműhelyi keretek között a legmodernebb VR technológia alkalmazásával valósul meg. A 21. századi modern oktatástechnikai eszközök alkalmazásával új oktatási környezet kipróbálásra van lehetőségünk. Továbbá a tanév folyamán 4 alkalommal vállalati környezetben töltenek el a tanulók egy-egy nap gyakorlatot.

- Tesco Global ZRT

A cég a 2023/2024-es tanév végén kapcsolódott be a duális partnereink közé. A debreceni áruházaiiban jelenleg 11 tanulókat foglalkoztat.

Szociális ágazat

- „Mesterlevél” Ágazati Képző Központ. Debreceni Egyesített Bölcsődei Intézmény

A kisgyermek gondozó-, nevelő képzésünk stabil szakmai háttérét biztosítja a 11 intézményt tömörítő intézményrendszer. A korábbi években meghívott oktatóként valamint gyakorlati órák helyszínéül vettek részt a szakirányú oktatásban. A 2024/2025-ös tanévtől kezdődően a tanulóink öt telephelyen töltik duális képzésben a szakmai gyakorlatukat, továbbá a szakmai

elméleti képzéseik egy részét is biztosítják az intézmények. Több évtizedes tapasztalattal rendelkező szakemberektől sajátítják el az elméleti és gyakorlati ismereteket a tanulók.

Sport ágazat

- „Mesterlevél” Ágazati Képző Központ-PLB Medal KFT

A vállalkozással több éves kapcsolatunk van a fitness-wellness instruktori képzésünk gyakorlati háttérét biztosították az OKJ számos képzésünkben. A 2022/2023-as tanévtől az ÁKK keretein belül valósítják meg gyakorlati képzést valamint a gyakorlati vizsgák helyszínéül szolgálnak. A képzéshez modern, jól felszerelt fitness termekkel és jól felkészül gyakorlati oktatókkal rendelkeznek.

Turizmus-vendéglátás ágazat

- Leveles BT.

A vállalkozás évtizedek óta jelen a város vendéglátó iparában. Jelenleg két telephellyel működik, a Leveles étteremmel valamint a Hotel Platán szállodával. Tanulóink a Hotel Platán szállodába kerültek kihelyezésre a 2022/2023-as tanévtől kezdődően. A vállalkozás mind a felszolgálat mind a szálláshelykiadás területén kiváló gyakorlati háttérrel és felkészült gyakorlati oktatókkal rendelkezik.

- Bunda BT.

A 2022/2023-as tanévtől tanulóink a Csokonai Étteremben tölthetik szakmai gyakorlatukat a vendégtéri szaktechnikus tanulók. Az étterem a város egyik legszínvonalasabb vendéglátóipari egysége, a szakmai gyakorlati ismeretek elsajátítására kiválóan alkalmas.

- Manna Étterem

A 2023/2024-es tanévtől tölthetik vendégtéri szaktechnikus tanulók szakmai gyakorlatukat duális partnerünkénél. Az étterem a város színvonalas vendéglátóipari egysége, a szakmai gyakorlati ismeretek elsajátítására kiválóan alkalmas

- Freedom Étterem

A 2023/2024-es tanévtől tölthetik vendégtéri szaktechnikus tanulók szakmai gyakorlatukat duális partnerünkénél. Az étterem a város színvonalas vendéglátóipari egysége, a szakmai gyakorlati ismeretek elsajátítására kiválóan alkalmas.

Élelmiszeripar ágazat

- Hajdúhús 2000 Kft.

A vállalkozás a régió kiemelt húsfeldolgozó üzemeinek egyike. Közel két évtizedes kapcsolatot ápol a cég és intézményünk, kiemelt stratégiai partnerünk. Nagy lehetőség diákjaink számára,

hogy egy jelentős sikereket elért gazdasági környezetben sajátíthatják el a szakmát. Tanulóinkat mester címmel és nagy szakmai gyakorlattal rendelkező oktatók képezik, ennek is nagymértékben köszönhető, hogy évről évre eredményes szakmai vizsgát tesznek és jó eredménnyel szerepelnek az országos szakmai versenyeken. A vállalattal való együttgondolkodás, a célok közös meghatározása és megvalósítása hatékony. Az élő állat vágásától a termékek bolti értékesítéséig minden munkafolyamat megismerésére van lehetőség a cég területén. A Hajdúhús 2000 Kft. lehetőséget biztosít a náluk végzett tanulók számára munkaviszony létesítésére, mellyel nagy számban élnek is a fiatalok. Oktatóink számára a cég lehetőséget biztosít az új gépek, berendezések és technológiák megismerésére és kipróbálására. Szakmai vizsgákhoz mindig a cég biztosítja a helyszínt, ahol tanulóink és a vizsgabizottság tagjai kényelmes, szakmailag és technikailag magas színvonalú környezetben végezhetik munkájukat.

A vállalkozás beiskolázási rendezvényeket is kiemelten támogatja, eszközöket, termékeket biztosít számunkra vagy maga is megjelenik standjával ezen alkalmakkor.

- Bodogán Kft.

A Bodogán Kft. a cukrásztermékek készítése mellett, sütőipari tevékenységgel és élelmiszer kiskereskedelemmel foglalkozik. A cég 10 éve segíti iskolánk munkáját a pék valamint a pék-cukrász szakma gyakorlati ismereteinek oktatásában. Gyakorlott szakoktatói minden segítséget megadnak tanulóinknak az ismeretszerzéshez. Folyamatosan bővülő kínálatunkkal, technológiai módszerekkel oktatóink szakmai ismereteinek bővítéséhez is hozzájárulnak. Üzemlátogatásra szívesen fogadják tanulóinkat. A második éve működő új telephelyük az Olajfa utcán a legmodernebb technológia megismerését teszi lehetővé a tanulók részére. Az üzem sokat segít prezentációs anyagok biztosításában. Tanulóinkat nagy odaadással készítik versenyekre.

- Auchan Magyarország Kft.

A kereskedelmi vállalkozás saját pékséggel és cukrász üzemmel rendelkezik. 10 éve biztosít gyakorlati képzőhelyet pék valamint pék-cukrász tanulóink számára. A pékség jól gépesített, folyamatosan bővülő, fejlődő árukínálata folyamatos kihívást és fejlődést jelent dolgozóinak, tanulóinak egyaránt.

A cégnél mindig biztosítanak lehetőséget az üzem meglátogatására, az új technológiák megismerésére, ezáltal hozzájárulnak oktatóink szakmai fejlődéséhez. A sikeres együttműködés eredménye, hogy jelenleg a szakoktatók iskolánk tanulói közül kerültek ki.

- Balmaz- Sütöde KFT.

A vállalkozás országosan is kiemelkedő színvonalú technológiai háttérrel rendelkezik, a pék valamint a pék-cukrász képzésekhez. Szakmai vizsgák színhelyéül is szolgál. 2014 óta foglalkozik gyakorlati képzéssel. Széles termékpalettája és folyamatosan megújuló termékei biztosítják a tanulók számára a fejlődési lehetőséget, az átlagostól nagyobb léptékű üzemi körülmények között. Az intézménnyel a 2020/2021-es tanévtől kezdett együttműködni, duális képző helyként pék illetve pék-cukrász képzésben.

- Pékház KFT.

Több mint harminc éve van jelen a piacon a vállalkozás. Elsősorban a házas ízvilággal rendelkező termékei révén ismert. A kisebb, családi vállalkozásként működő cég arányaiban a cukrászati termékek. Az intézménnyel a 2020/2021-es tanévtől kezdett együttműködni, duális képző helyként pék-cukrász képzésben.

- Nagy 94' Pékség

A 2023/2024-es tanévtől tölthetik pék tanulóink szakmai gyakorlatukat duális partnerünknel. Több mint 25 éves múlttal rendelkező családi vállalkozás, amely a szakmai gyakorlati ismeretek elsajátítására kiválóan alkalmas.

- “Mesterlevél” Ágazati Képző Központ -Hajdúsági Sütődék Vagyonkezelő Zrt.

Több évtizedes szakmai kapcsolatot alakított ki az iskola a céggel, a legrégebbi partnerünk a pék szakképzésben. Tanulóink évente többször is üzemlátogatások keretében megismerkedhetnek a korszerű technológiával és modern élelmiszeripari gépekkel. Tanulóinkat a “Mesterlevél” Ágazati Képző Központon keresztül fogadják. A gyakorlati oktatás mellett szakmai vizsgák helyszínéül is szolgált több alkalommal ahol a tanulók a legmodernebb eszközök és berendezések segítségével adhattak számot tudásukról. Kiemelt partnerünk továbbá a Szakma Kiváló Tanulója Versenyre történő felkészítésben. Az általuk elkészített tanulók nem egyszer voltak az ország legjobb pék tanulói.”

- “Mesterlevél” Ágazati Képző Központ

A Képző Központban a tanulóink tanműhelyben sajátíthatják el a szakmai ismereteket. A 2023/2024-es tanévtől kezdődően két tanműhely által rendelkezésre a pék-cukrász szakmában. A tanműhelyekben több mint 60 fő gyakorlati oktatása valósul meg.

5.16.A duális képzőhelyek képzési programjai

A Szkr. 223/A. § (2) meghatározza, hogy a képzési programot a szakképző intézmény a duális képzőhellyel közösen alakítja ki úgy, hogy az tartalmazza a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztását, valamint a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi közös értékelés és minősítés szempontjait.

A képzőhelyeken az oktatás a közösen kidolgozott képzési programban található tanulási területekhez rendelt tananyag elemek gyakorlati feladatrészek megvalósításán keresztül zajlik. Az egyes gyakorlati feladatokhoz igazítják a gyakorlat során elvégzett tevékenységeket. A tananyag elemek közül, cégspecifikus tevékenységek is megjelennek a gyakorlati feladatok között.

A részletes képzési programokat ágazatonkénti bontásban a Melléklet tartalmazza:

Duális képzőhelyek által biztosított speciális szakmai ismeretek

Tanulási területhez kapcsolódó képzőhely specifikus ismeretek Tanulási területhez
 kapcsolódó képzőhely specifikus munkafolyamatok Ágazat/Képzési terület
 KKV specifikus beszerzési, raktározási és kereskedelemi ismeretek beszerzési
 megrendelés, készletre tétel, telephelyek közötti áttárolás, rendelési kalkuláció, SAP rendszer
 kezelése

- kommissiózás, minőségi mennyiségi áruátvétel, tárhelykezelés, fuvarszervezés, CMR, szavatossági időkezelés, leértékelés-selejtezés, futárszolgálat, csomagküldő program kezelése. telephelyen belüli árumozgás, ehhez kapcsolódó bizonylatok, virtuális raktárak kezelése, polc szerviz

Közlekedés és szállítmányozás

Kínai gyártói, kereskedői platformok megismerése kapcsolatfelvétel a lehetséges
 beszállítókkal, illetve a beszerzendő áruféleségek továbbítása a jelenlegi kínai partnerünk felé,
 - megismerhetik a harmadik országból történő szállítás specifikációit, a szállításhoz szükséges dokumentumokat, paritásokat,
 - megismerhetik a szállítás folyamatának részleteit, a szállításban résztvevők feladatait, a velük való kapcsolattartást,
 - megismerhetik a beérkezett áru raktárba történő szállításának folyamatát, a megérkezett áru ellenőrzését, a raktárba történő beszállítást.

Közlekedés és szállítmányozás

Speciális összetételű és kivitelű termékek készítése egyedi tartalom alapján: alacsony
 energiatartalmú termékek, alacsony glikémiás indexű termékek, alacsony szénhidrátartalmú

termékek, teljes kiőrlésű lisztet tartalmazó termékek, legalább 50 %-os rozslisztet tartalmazó termékek, és magas fehérjetartalmú termékek. Élelmiszeripar

Házi receptek alapján készült különleges sütőipari termékek Élelmiszeripar
 Speciális diétát folytató vendégek ellátása éttermi körülmények között Glutén mentes étlap
 összeállítás, glutén mentes ételek elkészítése Turizmus, vendéglátás

Duális képzőhelyek minősítési rendszere

A tanulók minősítése a duális képzőhelyen:

A tanulók minősítésében a diagnosztikus és formatív és szummatív értékelés egyaránt jelen van. A tanulók előzetes tudását, tapasztalatát a gyakorlati hely egy előzetes elbeszélgetés alapján méri fel a szakmai gyakorlat megkezdése előtt.

A szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. A tanulási területenként elvégzett feladatokat havi gyakorisággal, érdemjeggyel minősítik a KRÉTA felületen keresztül. Itt van lehetőség a tanulók írásbeli értékelésére, minősítésére is. Összegző értékelési célt szolgál a tanulók által vezetett gyakorlati napló, valamint a tanulási területenként megadott gyakorlati feladat (1. táblázat).

A duális képzőhellyel közösen kidolgozott értékelés és minősítés rendszere képzési területenként

Értékelés típusa	Értékelés módja	Feladat típusa	Értékelés gyakorisága	Értékelés dokumentálása	Képzési terület
diagnosztikus	szóbeli	A tanulók előzetes tudását, tapasztalatát a gyakorlati hely egy előzetes elbeszélgetés alapján méri fel a szakmai gyakorlat megkezdése előtt.	egy alkalommal	(belépéskor)	Feljegyzés
		Közlekedés és szállítmányozás ágazat			Élelmiszeripar ágazat
formatív	osztályzat (1-5-ig terjedő iskolai osztályzat)	Gyakorlati: munkafolyamatok, feladatok munka környezetben történő szakszerű elsajátítása	minden hónapban		KRÉTA rendszer
		Közlekedés és szállítmányozás ágazat			Élelmiszeripar ágazat
szummatív	szóbeli	Írásbeli:			
Gyakorlati napló vezetése és szállítmányozás ágazat	gyakorlati naponként	Tanulói gyakorlati napló			Közlekedés
		Élelmiszeripar ágazat			

tantárgyi osztályzatba beépülve Gyakorlati: Tantárgyanként egy 5-6 diás prezentáció készítése a diák által a gyakorlati helyen elsajátított anyagból

Projektmunka: egy a diák által kiválasztott termék vagy termékcsoporthoz beszerzésének megszervezése Félévente, gyakorlati feladatonként meghatározott határidőre

KRÉTA rendszer Közlekedés és szállítmányozás ágazat
Élelmiszeripar ágazat

Írásbeli: egy 2-3 oldal terjedelmű reflexió írása a diák által végzett tevékenységekkel kapcsolatban

Közlekedés és szállítmányozás ágazat
Élelmiszeripar ágazat

A duális képzőhely minősítése:

A tanulók és az intézmény évi egy alkalommal értékeli a duális képzőhelyet (elégedettségi kérdőív). Az értékelés alapján a duális képzőhely a felmerült problémák kezelésére és megelőzésére intézkedési javaslatokat fogalmaz meg.

5.17. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet, 102 § (4) értelmében a szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi,

- a) az iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan

fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, az iskolapszichológus, az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, az iskolaorvos és a védőnő a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában az őket érő környezeti hatásokkal. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stresszhatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Stresszkezelés

- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

Ismertessük meg:

- az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítsunk azok megtartására.
- a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- a módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- a tanulóknak a lehetséges jövőképről való kreatív gondolkodást, az egészséges életmód, a fenntarthatóság és a környezetvédelem tükrében.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Foglalkozás alatti feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező foglalkozás alatti keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Szabadon választható foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészséghet,
- kulturális programok,
- kirándulások, erdei iskolák, túrák

Lelki egészségnevelés/Boldog Iskola Program

A DSZC Irinyi János Technikum 2024 szeptemberében csatlakozott a Boldogságóra Programhoz. Vállaltuk, hogy minden hónapban megtartunk egy boldogságórát, amelynek tartalmát megjelenítjük az alapdokumentumban és iskolánk honlapján. A program célja, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve ötleteket és módszertani segítséget nyújtson a boldogságra való képesség fejlesztéséhez a diákok körében. Az órák központi eleme a személyiségfejlesztés és a pozitív életszemlélet kialakításának tanítása.

5.18.Rugalmas tanulási utak

Dobbantó program

A Dobbantó program célja

- alapkompétenciahiányok csökkentése
- foglalkoztatók által elvárt kompetenciák fejlesztése
- a szakképzésbe való belépés megalapozása

A Dobbantó programban való részvétel feltételei:

- a megelőző tanév utolsó napjáig betöltött 15. életév
- alapfokú végzettség hiánya

A Dobbantó program alapelvei:

- A gyerekek és fiatalok központi szerepe
- Színvonalas nevelői és oktatói munka
- Projektoktatás
- A társadalom megújítása
- A család bevonása
- Mentorálás

A Dobbantó program szakmai koncepciója:

A Dobbantó program tanulási programjának kidolgozása során építünk a Göd 2.0 szakképzés- fejlesztési programra, valamint a Dobbantó programra.

- A Göd 2.0 a hazai szakképzés fejlesztési programja célja szerint:
 - o a fiatalokat (szüleikkel együtt) segíti abban, hogy tehetségeik, érdeklődésük ismeretében tudatosan válasszanak tanulási életútjaik között;
 - o a szakképzést megalapozza olyan alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek az Ipar 4.0 és a jövő munkakörnyezetéhez illeszkednek, szakmáktól függetlenek, illetve minden szakmában szükségesnek látszanak;
 - o az első időszakban életpálya-kompetenciákra összpontosít, így építi a pályorientációt, a teljes életpálya-tanácsadást és -kísérést,
 - o a szakképzésben képviseli az értékalapú, egyéni tanulási utakat lehetővé tévő és egyben közösségi tanulást;
 - o olyan modellt épít, mely a fő érintettekkel együttműködésben, a vállalatok fejlesztési és megvalósítási folyamatba történő bekapcsolásával, teljes képzési integrációjával ad válaszokat a hazai helyzetre.

- A Dobbantó programot a Munkaerőpiaci Alap képzési alaprésze 2007-es központi kerete finanszírozta és motorizálta; megvalósítása 2008-2011 között zajlott az ország 15 szakiskolájában. A programot EU és OECD, valamint egyéb nemzetközi kutatások ismerték el, és hivatkoznak rá jó gyakorlatként. A Dobbantó program közvetlen célja egy olyan szakiskolai előkészítő 9. évfolyami program kialakítása és megvalósítása volt, amely a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő SNI tanulók számára biztosított olyan egyéni ütemterven alapuló képzést, amely felkészítette őket a többségi oktatásban és képzésben való részvételre, a sikeres továbbhaladásra.

Dobbantó program pedagógiai szemlélete:

A Dobbantó program pedagógiai szemlélete és gyakorlata a diákközpontú szemléletre, a projektalapú oktatásra és gyakorlatra épül.

A tanulás fizikai környezete:

A tanulás fizikai környezetének kialakításakor alapelvünk, hogy az vonzó legyen, az iskolai tartózkodáshoz és a tanuláshoz kedvet ébresszen.

- Biztosítson lehetőséget a különböző tanítási és tanulási programoknak és pedagógiáknak, beleértve a jelenlegi IKT eszközöket, informatikai alkalmazásokat, technológiákat;
- biztosítsa, hogy használóik egészséges, biztonságos, kellemes, stimuláló tanulási helyzetekben tevékenykedhessenek;
- tegye lehetővé az épület optimális, költséghatékony működtetését.

Szervezeti keretek:

A Dobbantó program szervezeti keretei sok szempontból eltérnek a hagyományos szakképzés szervezési formáitól.

A diákok, tanulócsoportok szervezése:

a Dobbantó programban a diákokra fordítandó nagyobb figyelem, az egyéni fejlődés biztosítása érdekében alacsonyabb csoportlétszámokkal dolgozunk. Az ideális csoportlétszám 8-12 fő, de semmiképpen sem magasabb 16 főnél.

Az oktatók szervezése:

Egy-egy tanulócsoporttal stabil oktatói csoport, az úgynevezett Dobbantó Team (DT) működik együtt. A Dobbantó Team (DT) működtetése azt jelenti, hogy a fejlesztő munka során nem a szakrendszerű oktatáson van a hangsúly, hanem a szakképzés előkészítésén, azaz a diákok alapkompenciáinak a megfelelő szintre hozásán, személyiségük megerősítésén, a kölcsönös bizalmi kapcsolat kialakításán, a szakirányú orientáció megtalálásán.

A DT tagjai egyben a diákok a segítő párijai, kísérői is lesznek. A DT heti rendszerességgel ül össze, az egyes diákokkal kapcsolatos teendők, események megbeszélése érdekében. A DT esetenként meghívottszakemberekkel is bővül, pl. iskolapszichológus, szociális munkás, ifjúságvédelmi felelős, bűnmegelőzési tanácsadó.

Az DT tagjainak a feladata:

- felkészülés a foglalkozásokra
- foglalkozások megtartása
- munkakörök megismerésére felkészítés
- továbbképzésen, workshopokon való részvétel
- team-megbeszéléseken való részvétel
- segítő párként tevékenykedés a segített pár egyéni fejlődési terve megvalósulásának támogatása, ennek érdekében eseti szerződések kötése és teljesítésük támogatása
- kapcsolattartás a szülőkkel, gondviselőkkel
- a nonformális és informális tanulási alkalmak szervezése és azokon való részvétel iskolán belül és kívül

A tér szervezése:

A tanulási/fejlődési tér alapja a csoport saját helyisége. Ennek kialakítása során arra kell törekedni hogy, a tanulandó témától, illetőleg tanulásszervezési mód/fejlesztési feladat igényétől függően flexibilisen alakítható legyen. Lehetőséget kell biztosítani az önálló munkára vagy elvonulásra, valamint a csoportmunkára egyaránt.

A hatékony fejlesztést támogatják olyan független, különálló, megfelelő helyszínek is, ahol az oktatók akár egy-egy vagy néhány diákkal, akár szülőkkel ülhetnek le. A Dobbantó program tanulói az iskola többi tanulóival együtt használják az iskola közösségi tereit (könyvtár, tornaterem, edzőterem, sportudvar stb.)

Az idő szervezése:

A tanév szervezése:

- az első tanítási hét: a ráhangolódás hete, motivációs szakasz
- az első hónap: a segítő párok kialakítása, egyéni fejlődési tervek elkészítése
- október közepe - január közepe: az EFT első szakaszának megvalósítása
- január közepe - március: az EFT második szakaszának megvalósítása
- április - június: az EFT harmadik szakaszának megvalósítása
- június: döntés az egyéni tanulási utakról, az orientációs program zárása

A tanulás tartalma:

A Dobbantó program tanulási tartalmainak meghatározásában kiemelt szerepe van a 21. századi munkaerőpiaci elvárásoknak, valamint a várható, előre jelzett kompetencia szükségleteknek. A tanulási tartalmak meghatározásakor kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási és innovációs készségekre, a 4K (kritikus gondolkodás – problémamegoldás, kommunikáció, kommunikáció, közös munkavégzés, kreativitás) folyamatos fejlesztésére.

Kiemelt kompetenciák:

- komplex problémamegoldás
- kritikus gondolkodás
- kreativitás
- a másik emberhez való kapcsolódás
- együttműködés
- érzelmi intelligencia
- döntéshozatal
- szolgáltatói szemlélet
- tárgyalási készségek
- rugalmas gondolkodás

Az Ipar 4.0 elvárásai alapján célunk az:

- oktatási színvonal fejlesztése,
- flexibilis és konvertálható tudás és tanulási képesség átadása a tanulóink számára,
- digitális kompetenciafejlesztés, mely magában foglalja az információs társadalmi technológiák magabiztos és kritikus használatát a munka, a szabadidő és a kommunikáció terén.

A Dobbantó program tanulási tartalma a fenti szempontokat figyelembe véve műveltségterületekbe sorolt modulokból építkezik az alábbi tartalmi területekre kiterjedve:

- alapkészségek (kiemelten: számolás, szövegértés)
- idegen nyelv
- transzverzális készségek (kritikus gondolkodás, vállalkozói és

- kezdeményezőkézség, problémamegoldás, együttműködés képesség)
- digitális írástudás
- az életpálya-építéssel összefüggő készségek fejlesztése
- a tanulás tanulása, az élethosszig tartó tanulás megalapozása

Műhelyiskola

A Műhelyiskola célja

- alapkompeticiahiányok csökkentése
- foglalkoztatók által elvárt kompetenciák fejlesztése
- a szakképzésbe való belépés

megalapozása A Műhelyiskolában

való részvétel feltételei:

- betöltött 16. életév, alapkülső végzettség
- alapkülső végzettség hiánya és a Dobbantó program elvégzése

A Műhelyiskola alapelvei:

- A gyerekek és fiatalok központi szerepe
- Színvonalas nevelői és oktatói munka
- Részsakmára való felkészítés
- Kompetenciafejlesztés
- Mentorálás

A tanulás tartalma:

A Műhelyiskola tanulási tartalmainak meghatározásában kiemelt szerepe van a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek alapján a gyakorlati tudásnak, valamint a 21. századi munkaerőpiaci elvárásoknak, a várható, előre jelzett kompetencia szükségleteknek. A tanulási tartalmak meghatározásakor kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási és innovációs készségek, a 4K (kritikus gondolkodás – problémamegoldás, kommunikáció, kommunikáció, közös munkavégzés, kreativitás) folyamatos fejlesztésére, a kulcskompetenciák erősítésére. A részsakma megszerzésének időtartama – a tanév, illetve a tanítási év rendjére tekintet nélkül – legalább 6, legfeljebb 24 hónap.

5.19. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag megismertetésének módjai:

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

- Örmény
- Bolgár
- Ruszin
- Német
- Román
- Roma

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

A nemzetiségekről szóló oktatás szinterei

- A következő tanítási órák: történelem, magyar nyelv és irodalom és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok.
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

5.20. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,

- az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a foglalkozásokon,
- a tanulói aktivitás növelésével a foglalkozásokon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítségével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

Az iskola által végrehajtandó intézkedések

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók - azaz:

- a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló (sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, feltérképezése

A nevelés és oktatás területén

- a diszkriminációmentes oktatás - nevelés, a befogadó és toleráns légkör biztosítása, szegregációmentesség megvalósítása
- az egyenlő bánásmód elvének teljeskörű érvényesítése a nevelés és oktatás minden területén
- az osztályok, tanulócsoportok, valamint az iskolai élet egyéb területein szerveződő közösségek létrehozásánál mindennemű hátrányos megkülönböztetés elutasítása
- a tanulói teljesítmények megkülönböztetés nélküli értékelése

- a pályaválasztási és pályaaorientációs programok szervezése és az azokhoz való hozzáférés egyenlő biztosítása
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, szabadon választható foglalkozások, egyéb programok), vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. tanterem, könyvtár, informatikai eszközök, tanítást vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök) kiegyenlített hozzáférés biztosítása
- a szakvélemény alapján egyéni fejlesztő foglalkozást igénylő tanulók számára ezen foglalkozások megszervezése és megvalósítása
- a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű tehetséges tanulók kibontakoztatása, versenyeken, vetélkedőkön, iskolai rendezvényeken való szerepeltetése
- különös odafigyeléssel a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű tanulók eredményeinek nyomon követése, a szülők fokozott tájékoztatása
- a szülőkkel, gondviselőkkel együttműködve a hiányzások számának csökkentése
- a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű tanulók számának növelése az iskolai kulturális-, szabadidős-, valamint sportrendezvényeken

A szülőkkel való együttműködés területén

- a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű tanulók szüleivel a kapcsolat felvétele, folyamatos fenntartása
- a szülők és a család megfelelő nevelési attitűdjének pozitív irányba történő elmozdítása
- a szülők számára lehetőség biztosítása a gyermekükkel kapcsolatos bármilyen információ megszerzésére és átadására, közös megoldások keresésére fogadóórák, szülői értekezletek, személyes beszélgetések keretein belül

Egyéb területeken

- az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben szükséges lépések megtétele
- az esélyegyenlőség megvalósítását célzó pályázatok megkeresése, azokról tanulók és szülők tájékoztatása, segítségnyújtás a pályázati jelentkezésben
- az intézményben dolgozó oktatók számára az esélyegyenlőséget biztosító területeken szakmai, módszertani, informatikai továbbképzések támogatása és ösztönzése

- az oktatók által felismert hátrányos helyzetet okozó és/vagy fenntartó probléma jelzése az illetékesek felé, illetve részvétel a probléma megoldásában szükség esetén külső szakmai segítség (szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálat munkatársai, pszichológus, fejlesztő pedagógusok, stb.) igénybevétele a hátrányos helyzetet okozó problémák feltárására és megoldására

6. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Tanulóink és közösségeik kimagasló teljesítményeit a szalagtűző, a ballagás és a tanévzáró ünnepségen ismerjük el. Ennek formája oklevél, könyvjutalom, szóbeli dicséret.

Ennek szempontjai az oktatói testület döntése alapján:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- oktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- oktatótestületi.

A jutalmazásokról

A jutalmazás formái	A jutalmazás indoka	Kezdeményező
Osztályfőnöki dicséret	Az osztályközösségért végzett lelkiismeretes, rendszeres munkáért, az osztályközösség elismerését jelentő teljesítményért	Osztályfőnök, oktató, szakoktató, DÖK, nevelőtanár
Oktatói dicséret	Kiemelkedő szaktárgyi, tanulmányi, közösségi munkáért	Oktató

Igazgatói dicséret	A közösségért végzett lelkiismeretes, lelkes munkáért	Oktató, osztályfőnök, igazgatóhelyettes, DÖK
Oktatótestületi dicséret	Több éves példamutató tanulmányi, kulturális és sporttevékenységért	Osztályfőnök, igazgatóhelyettes, igazgató
Oklevél	Iskolai tanulmányi, kulturális és sportversenyeken elért kiemelkedő eredményért	Osztályfőnök, oktató
Közcélú juttatás	Kiemelkedő tanulmányi eredményért	Oktató, osztályfőnök, igazgatóhelyettes, igazgató
Tárgyjutalom	Az osztályban végzett kiemelkedő tanulmányi, közösségi munkáért, versenyeredményért	Osztályfőnök, osztályközösség, DÖK
Irinyi-plakett	Több éven keresztül iskolai szinten végzett kiemelkedő közösségi és tanulmányi munkáért	Igazgató, DÖK, oktatótestület

Dicséret a tanév során bármikor adható.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a gyakorlati képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai, kulturális és sport versenyeken, az iskoláért végzett kiemelkedő közösségi munka), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

7. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

7.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak foglalkozásai:

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.

- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének szempontjai.

Történelem:

Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Foglalkozáson kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel,
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése),
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

7.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.

- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- A iskolában lévő bűnmegelőzési tanácsadó folyamatos bevonása az osztályfőnöki órák és szülői értekezletek megtartásába.
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés, az iskolai pszichológus bevonásával

8. Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 6. § (4) bekezdés: Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

A közösségi szolgálat célja:

Fejleszteni a tanulók következő kompetenciáit:

- kritikus gondolkodás,
- érzelmi intelligencia,
- önbizalom,
- felelősségvállalás,
- állampolgári kompetencia,
- felelős döntéshozatal,
- hiteles vezetői készségek,
- szociális érzékenység, társadalmi felelősségvállalás,
- kommunikációs készség,
- együttműködés,
- empátia,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás.

A kompetenciák fejlesztése mellett a pályaorientációban is fontos lehet a tanulóknak az 50 órás iskolai közösségi szolgálat. Az iskolai közösségi szolgálati program különös értéke, hogy foglalkozáson kívüli tevékenységgel, informális és nem formális eszközök felhasználásával erősíti a tanulók szociális érzékenységét. A pedagógiai célokon túl lényeges, hogy a végzett tevékenység legyen hasznos minden érintett számára. Érezhesse a tanuló, hogy olyan feladatot lát el, amellyel javítja a helyi közösség és a fogadó intézményekben élők vagy dolgozók életminőségét, a tevékenysége, jelenléte hasznos a fogadó intézményekben élőknek, tevékenykedőknek, továbbá jelentsen segítséget a fogadó intézmények munkavállalói számára is. Fontos értéke a programnak, hogy a tanulók mindegyikének lehetőséget teremt a sikeres tevékenységre, az önmegismerésre, egyéni céljaik megtalálására. Mindezekon felül a személyes emberi kapcsolatok új színnel gazdagíthatják a tanulók életét.

Szervezési feladatok:

- Iskolánk 9–13. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint négy tanévre, arányosan elosztva szervezi meg, ill. biztosít időkeretet a legalább ötven óras közösségi szolgálat teljesítésére, amelyről azonban indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni.
- A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló oktató az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.
- A felkészítő foglalkozás részét képezi a tűz- és balesetvédelmi tájékoztatás.
- A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
- A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.
- A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálása

- a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,*
- b) az osztálynaplóban, bizonyítványban és a törzslapon az osztályfőnöknek dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,*
- c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,*
- d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok elhelyezi az irattárban,*
- e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.*

A közösségi szolgálattal kapcsolatos munkavégzés szabályai

- A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.
- A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.
- A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.
- A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg
 - tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,
 - tanítási időben a heti hat órát és
 - ba) tanítási napon a napi két órát.
 - bb) tanítási napon kívül a napi három órát.
- A tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg a napi négy és fél órát és a heti tizennyolc órát.
- A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

Az önkéntes köteleles

- a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni,
- a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni.
- Az önkéntes köteleles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.
- Az önkéntes nem köteleles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása
 - az önkéntes életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné,
 - jogszabályba vagy az önkéntes szerződésbe ütközik.

- Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, az önkéntes köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. Az önkéntes nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.

9. A Könyvtár programja

Az utóbbi évtizedekben jelentősen megváltozott az iskolai könyvtárak szerepe.

Az információhoz való közvetlen hozzáférés, a különböző műveltségterületek ismeretelsajátítása során egyre nagyobb szerepet kap **az iskolai könyvtár**, a könyvtár tájékoztató tevékenysége, a tanulók önálló információhasználatra nevelése.

A könyvtárra alapozott önművelés, tudásszerzés igényének felkeltésével és a tevékenységhez szükséges képesség együttes fejlesztésével *esélyeket tud teremteni az iskola* az élethossziglan tartó tanulásra, biztosítja az egyén érvényesüléséhez, életvezetéséhez szükséges információk megszerzését. Ezzel elősegíti, hogy a tanulók a különböző társadalmi helyzetekbe felelős állampolgárokká váljanak.

Alapvető feladatuk az iskolával szemben támasztott képzési és nevelési feladatok támogatása, segítése, így az iskolai könyvtárak a hagyományos szolgáltatásokon túl a kibővült ismeretszerzési lehetőségek megismerésének és begyakorlásának is színtereivé, pedagógiai szintérré lettek.

Az önálló ismeretszerzés elsajátítása érdekében tantervi program szerint szervezik és az oktatói testülettel együttműködve valósítják meg a tanulók könyvtárhasználati felkészítését, segítik informatikai szemléletük, információkezelési szokásaik kialakítását.

Az iskolai könyvtár gyűjteménye azokat az információhordozókat, információkat tartalmazza, amelyeket az iskola oktató-nevelő tevékenysége hasznosít, befogadva és felhasználva a különböző rögzítési, tárolási és kereső technikákat.

A könyvtár gyűjteménye a könyvtári információs hálózaton elérhető forrásokra épülő szolgáltatásaival az iskola tevékenységét átfogó információs központként működik.

Az IFLA (International Federation of Library Associations) és az UNESCO közös nyilatkozata szerint az iskolai könyvtár missziója a következő:

„Az iskolai könyvtár a tanulást segítő szolgáltatásokat, könyveket és egyéb forrásokat biztosítja, amelyek az iskolai közösség minden tagja számára lehetővé teszik, hogy kritikus gondolkodóvá, valamint minden típusú és formájú információhordozó hatékony alkalmazójává váljon, akinek hozzáférése van szélesebb könyvtári és információs hálózathoz.”

Tehát az iskolai könyvtár legyen

- korszerű forrásközpont (szolgálat helyett szolgáltatás, dokumentum helyett/mellett ismeretek)
 - a tanulás-tanítás helyszíne (könyvtárhasználati és tantárgyi foglalkozások színtere)
- közösségi tér az iskolában
- az iskola legdemokratikusabb, legnyitottabb, egyénre szabott tanulási tere

A NAT – ráérezve a kor elvárásaira – az informatika műveltségterületbe helyezte a könyvtárhasználatot, meghatározta a könyvtár-informatika fogalmát s az iskolai könyvtár forrásközpont szerepét. **A számítástechnika, a multimédia, az internethasználat és a könyvtárhasználat együtt alkotja az informatika tantárgyat.**

Az informatika tárgyba integrálódott **könyvtárhasználat tantárgyban** az ismeretek a könyvtárra, mint információtároló és szolgáltató egységre, a dokumentumokra, mint forrásokra és elérhetőségüket biztosító tájékoztató eszközökre vonatkoznak

Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

- a tanuló ismerje meg és tudja önállóan használni az iskolai vagy más (közművelődési, szak-) könyvtár állományát és szolgáltatásait
- tudjon eligazodni a médiatárak, információs központok gyűjteményében
- gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést, fejlessze beszédkultúráját, műveltségét, tanulási-önművelési szokásait rendszeres olvasással és könyvtárhasználattal vegye igénybe a tömegmédiák adta önművelési lehetőségeket

Dokumentumismeret, dokumentumhasználat

- Ismerje meg a tanuló és rendszeresen használja az adott műveltségterület nélkülözhetetlen alapidokumentumait (általános és szaklexikonok, enciklopédiák, kézikönyvek, szótárak, összefoglalók, gyűjtemények, gyakorlókönyvek) és modern ismerethordozókat (AV, számítógépes programok, CD, multimédia).

- Tanulmányozza a könyvtárban található napilapok, folyóiratok, szakfolyóiratok rovatait (sajtófigyelés).
- Tudja használni a megismert dokumentumok tájékoztató apparátusát (tartalom, előszó, mutatók).
- Ismerje és használja a közhasznú információs eszközöket és forrásokat (internet, fax, cím- és adattárak, statisztikák, menetrendek, telefonkönyvek, névtárak).

A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata

- Ismerje meg és rendszeresen használja a szaktárgyi kutató-gyűjtő munkához nélkülözhetetlen kézikönyvtári forrásokat (lexikonok, szótárak, adattárak, forrásgyűjtemények, összefoglalók).
- Gyakorolja a lexikonok és kézikönyvek használatát olvasás közben (szócikk, élőfej, mutatók).
- Készségszinten tájékozódjon tankönyvekben, munkafüzetekben, forrás- és szemelvénygyűjteményekben, antológiákban, a tartalomjegyzék, a fejezetek és a mutatók alapján.
- Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített irodalomkutatást, anyaggyűjtést (jegyzetelés, lényegkiemelés, cédulázás), forráselemzést, önálló információszerzést.
- Irodalomkutatáshoz, anyaggyűjtéshez, bibliográfia, tanulmány, kiselőadás összeállításához használja a könyvtár katalógusait, bibliográfiáit és számítógépes adatbázisát.

Önművelés, a szellemi munka technikája

- Iskolai feladatai és egyéni problémái megoldásához tudja önállóan kiválasztani és felhasználni a könyvtár tájékoztató segédeszközeit.
- Legyen képes hagyományos dokumentumokból és modern ismerethordozókból információt meríteni, felhasználni és a forrásokat megjelölni.
- Tudjon több forrás együttes felhasználásával a könyvtári eszköztár igénybevételével (katalógusok, bibliográfiák, kézikönyvek) kiselőadást, irodalomajánlást, bibliográfiát összeállítani.

- A megszerzett információkat legyen képes elemezni, rendszerezni és róluk írásban vagy szóban beszámolni.
- Ismerje a szellemi munka technikájának etikai normáit (idézetek, hivatkozások, utalások, forrásmegjelölés). Iskolában szerzett ismereteit, tanulási-önművelési kultúráját rendszeresen bővítse iskolán kívüli információszerzési csatornák útján.
- Gyűjtse össze könyvtári dokumentumok felhasználásával alkotói életutak legjellemzőbb állomásait.
- Tudja használni különböző dokumentumok tájékoztató apparátusait (mutatók, tartalomjegyzék, képek, fejezetcímek)

Az eszköztudás

Az eszköztudás a teljes tudásnak az a része, amely az önálló ismeretszerzés és az elsajátított tudás alkalmazását teszi lehetővé. Az eszköztudás – tantárgyi értelemben – tantárgyak közötti vagy tantárgyak feletti tudás; ilyen a NAT-ban a könyvtárhasználati ismeretek is, amely négy témakör köré csoportosítható:

- általános könyvtárhasználati ismeretek
 - a könyvtár rendje, használata, a könyvtári rendszer; dokumentumismeret, a dokumentumtípusok tartalmi és formai megismerése, az ezzel kapcsolatos technikák elsajátítása
 - a könyvtári tájékoztató eszközök használatának elsajátítása a dokumentumok gyors eléréséhez;
 - a szellemi munka technikája: a különböző forrásokból szerzett információk feldolgozásának, alkalmazásának műveletsora.
-
- Az általános könyv- és könyvtárhasználati ismeretek, amelyek segítik a különböző információhordozókban, illetve a könyvtárban való tájékozódást, eligazodást. Ezen ismeretek megszerzését a könyvtáros oktató segíti.

Az ismeretanyag speciális része az egyes tantárgyakhoz, szakterületekhez kapcsolódó ismeretek, szakmai információk megszerzése, melyben a mindenkori oktató nyújt segítséget.

Legitimációs záradék**A Szakmai Program elfogadása
(Legitimációs záradék)**

A Szakmai Program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk oktatótestülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2024. év szeptember hónap 01. napjától történik.

A Szakmai Program elfogadás és jóváhagyása

A Szakmai Program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2024. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hónap 30. nap

diákönkormányzat képviselője

A Szakmai Program módosítását a képzési tanács (közösség) 2024. év augusztus hónap 30. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hónap 30. nap

képzési tanács (közösség)
képviselője

A Szakmai Program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

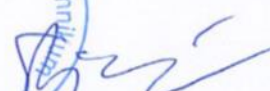
A Szakmai Program módosítását az intézmény oktatótestülete 2024. év augusztus hónap 30. napján tartott értekezletén elfogadta és jóváhagyásra javasolta.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus 30.

hitelesítő oktatótestületi tag

A Szakmai Programot jóváhagyom,

Szilágyi László
igazgató

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hó 30.